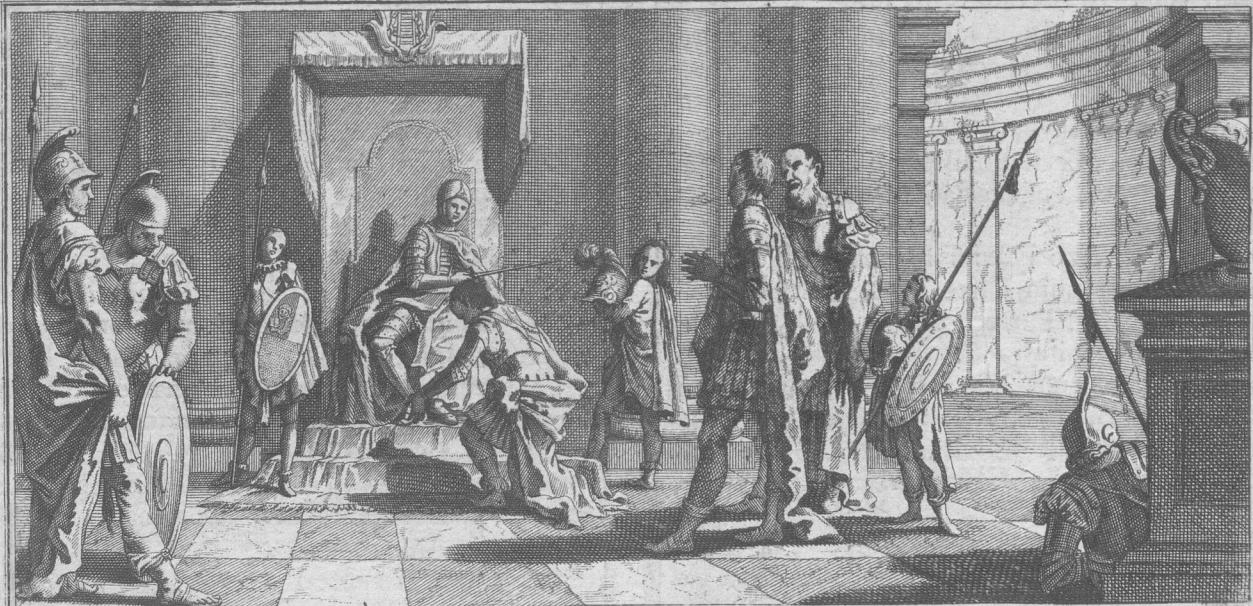

Chronicon Veronese

Aug/19

CHRONICON VERONENSE

~~Ab Anno 1117. ad Annum usque 1375.~~
ANNALES PARISII DECERETA.

bardiæ , & præcipue in Verona .

MCXVII. Terræmotus factus est magnus in Italia , ita & taliter quod non fuit talis ab initio seculi , & fuit IV. Junii dicti Millesimi .

MCXXXII. Dominus Luterius Rex Romanorum cum suo Exercitu fuit in Lombardia , & Anno prædicto ivit Romam .

MCXLII. Marcus Regulus Comes Sancti Bonifacii decessit .

MCLXII. Dominus Fredericus Romanorum Imperator Civitatem Mediolani totaliter destruxit .

MCLXIV. Die X Septembris, Pilius Avus Azonis de Nichexola de Verona cum decem aliis Civibus Veronensibus interfecti fuerunt in carceribus Veronæ , quia tradere yolebant Civitatem Veronæ dicto Frederico Imperatori . Et fuit dictus Imperator usque ad Vacandum cum Exercitu suo .

MCLXXII. Combusta fuit tota Civitas Veronæ per Civiles Veronenses . Et ipso Anno factum fuit fundamentum Turris Dominorum Lambertorum , quæ hodie dicitur Turris à Campanis Veronæ .

MCLXXVI. Lombardi quasi omnes ex una parte bellaverunt in Festa Sancti Martini cum

A Imperatore Frederico , & obtinuerunt cum eo victoriam .

MCLXXXIII. Dominus Lucius Papa & Imperator fuit Veronam . Et hilariter recepti , & honorificè pertractati .

Millesimo supradicto intrante mense Januario . Maxima pars alæ Arenæ Veronæ cecidit Terræmotu magno per prius facto , videlicet ala exterior .

MCLXXXVI. Saladinus cepit Sepulcrum Domini Nostri Jesu Christi in Ierusalem . Eodem itaque Anno dictus Fredericus Imperator cum multis Baronibus ivit per Terram ultra Mare ad dictum Sepulcrum , & major pars eius perii .

MCLXXXIX. Dominus Imperator obiit in aqua , quæ dicitur Solef .

MCLXXXIX. Circa Festum Omnis Sanctorum Dominus Henricus Imperator ivit in Apuliam , & eam sub sua potestate subjugavit , & dominio subegit . Eodem Anno Gulielmus de Oxa de Mediolano fuit Potestas Veronæ , & fecit fieri Palatium Communis Veronæ .

MCLXXXVII. Dictus Henricus Imperator in Festo Sancti Michaëlis in Apulia diem suum clausit extreum . Eodem Anno Veronenses iverunt contra Paduanos & Dominum Icerinum de Romano ; & eos viriliter dimicaverunt , & in campo mortui fuerunt , plurimos gladio jugulantes .

MCLXXXIX. Die VIII. exeunte Januario Veronenses iverunt ad ædificandum Castrum Hostilæ , quod est situm super flumen Padi . Eodem Anno Veronenses pugnaverunt cum Mantuanis in capite Pontis Molendinorum de Mantua , & de ipsis Mantuanis Victoria habuerunt , & multos Veronam conduxerunt in carceribus Communis Veronæ XXVI. Junii . MCCVI.

11 XI 641
In Puglia.

(AD Melij 641-650)
int. antiquorum

11 XI 641
in A. Trinit.

11 XI 641
in A. Trinit.

MCCVI. Robacomes fuit Potestas Veronæ; & eodem Anno Bonifacius Comes filius Sancii de Sancto Bonifatio cœpit pugnare cum Monticulis die Sabbati XIV. Maji. Et tunc combusserunt domos illorum de Carcere, stationes Mercatorum, & domos illorum Monticulorum, & illorum de Lendenaria, & multas alias domos Veronæ.

(juxta eam annis. TRINITATI
241 - 251 - 261 - 271
281 - 291 - 301
311 - 321 - 331
341 - 351 - 361
371 - 381 - 391
401 - 411 - 421
431 - 441 - 451
461 - 471 - 481
491 - 501 - 511
521 - 531 - 541
551 - 561 - 571
581 - 591 - 601
611 - 621 - 631
641 - 651 - 661
671 - 681 - 691
691 - 701 - 711
721 - 731 - 741
751 - 761 - 771
781 - 791 - 801
811 - 821 - 831
841 - 851 - 861
871 - 881 - 891
891 - 901 - 911
911 - 921 - 931
931 - 941 - 951
951 - 961 - 971
971 - 981 - 991
991 - 1001 - 1011
1011 - 1021 - 1031
1031 - 1041 - 1051
1051 - 1061 - 1071
1071 - 1081 - 1091
1091 - 1101 - 1111
1111 - 1121 - 1131
1131 - 1141 - 1151
1151 - 1161 - 1171
1171 - 1181 - 1191
1191 - 1201 - 1211
1211 - 1221 - 1231
1231 - 1241 - 1251
1251 - 1261 - 1271
1271 - 1281 - 1291
1291 - 1301 - 1311
1311 - 1321 - 1331
1331 - 1341 - 1351
1351 - 1361 - 1371
1371 - 1381 - 1391
1391 - 1401 - 1411
1411 - 1421 - 1431
1431 - 1441 - 1451
1451 - 1461 - 1471
1471 - 1481 - 1491
1491 - 1501 - 1511
1511 - 1521 - 1531
1531 - 1541 - 1551
1551 - 1561 - 1571
1571 - 1581 - 1591
1591 - 1601 - 1611
1611 - 1621 - 1631
1631 - 1641 - 1651
1651 - 1661 - 1671
1671 - 1681 - 1691
1691 - 1701 - 1711
1711 - 1721 - 1731
1731 - 1741 - 1751
1751 - 1761 - 1771
1771 - 1781 - 1791
1791 - 1801 - 1811
1811 - 1821 - 1831
1831 - 1841 - 1851
1851 - 1861 - 1871
1871 - 1881 - 1891
1891 - 1901 - 1911
1911 - 1921 - 1931
1931 - 1941 - 1951
1951 - 1961 - 1971
1971 - 1981 - 1991
1991 - 2001 - 2011
2011 - 2021 - 2031
2031 - 2041 - 2051
2051 - 2061 - 2071
2071 - 2081 - 2091
2091 - 2101 - 2111
2111 - 2121 - 2131
2131 - 2141 - 2151
2151 - 2161 - 2171
2171 - 2181 - 2191
2191 - 2201 - 2211
2211 - 2221 - 2231
2231 - 2241 - 2251
2251 - 2261 - 2271
2271 - 2281 - 2291
2291 - 2301 - 2311
2311 - 2321 - 2331
2331 - 2341 - 2351
2351 - 2361 - 2371
2371 - 2381 - 2391
2391 - 2401 - 2411
2411 - 2421 - 2431
2431 - 2441 - 2451
2451 - 2461 - 2471
2471 - 2481 - 2491
2491 - 2501 - 2511
2511 - 2521 - 2531
2531 - 2541 - 2551
2551 - 2561 - 2571
2571 - 2581 - 2591
2591 - 2601 - 2611
2611 - 2621 - 2631
2631 - 2641 - 2651
2651 - 2661 - 2671
2671 - 2681 - 2691
2691 - 2701 - 2711
2711 - 2721 - 2731
2731 - 2741 - 2751
2751 - 2761 - 2771
2771 - 2781 - 2791
2791 - 2801 - 2811
2811 - 2821 - 2831
2831 - 2841 - 2851
2851 - 2861 - 2871
2871 - 2881 - 2891
2891 - 2901 - 2911
2911 - 2921 - 2931
2931 - 2941 - 2951
2951 - 2961 - 2971
2971 - 2981 - 2991
2991 - 3001 - 3011
3011 - 3021 - 3031
3031 - 3041 - 3051
3051 - 3061 - 3071
3071 - 3081 - 3091
3091 - 3101 - 3111
3111 - 3121 - 3131
3131 - 3141 - 3151
3151 - 3161 - 3171
3171 - 3181 - 3191
3191 - 3201 - 3211
3211 - 3221 - 3231
3231 - 3241 - 3251
3251 - 3261 - 3271
3271 - 3281 - 3291
3291 - 3301 - 3311
3311 - 3321 - 3331
3331 - 3341 - 3351
3351 - 3361 - 3371
3371 - 3381 - 3391
3391 - 3401 - 3411
3411 - 3421 - 3431
3431 - 3441 - 3451
3451 - 3461 - 3471
3471 - 3481 - 3491
3491 - 3501 - 3511
3511 - 3521 - 3531
3531 - 3541 - 3551
3551 - 3561 - 3571
3571 - 3581 - 3591
3591 - 3601 - 3611
3611 - 3621 - 3631
3631 - 3641 - 3651
3651 - 3661 - 3671
3671 - 3681 - 3691
3691 - 3701 - 3711
3711 - 3721 - 3731
3731 - 3741 - 3751
3751 - 3761 - 3771
3771 - 3781 - 3791
3791 - 3801 - 3811
3811 - 3821 - 3831
3831 - 3841 - 3851
3851 - 3861 - 3871
3871 - 3881 - 3891
3891 - 3901 - 3911
3911 - 3921 - 3931
3931 - 3941 - 3951
3951 - 3961 - 3971
3971 - 3981 - 3991
3991 - 4001 - 4011
4011 - 4021 - 4031
4031 - 4041 - 4051
4051 - 4061 - 4071
4071 - 4081 - 4091
4091 - 4101 - 4111
4111 - 4121 - 4131
4131 - 4141 - 4151
4151 - 4161 - 4171
4171 - 4181 - 4191
4191 - 4201 - 4211
4211 - 4221 - 4231
4231 - 4241 - 4251
4251 - 4261 - 4271
4271 - 4281 - 4291
4291 - 4301 - 4311
4311 - 4321 - 4331
4331 - 4341 - 4351
4351 - 4361 - 4371
4371 - 4381 - 4391
4391 - 4401 - 4411
4411 - 4421 - 4431
4431 - 4441 - 4451
4451 - 4461 - 4471
4471 - 4481 - 4491
4491 - 4501 - 4511
4511 - 4521 - 4531
4531 - 4541 - 4551
4551 - 4561 - 4571
4571 - 4581 - 4591
4591 - 4601 - 4611
4611 - 4621 - 4631
4631 - 4641 - 4651
4651 - 4661 - 4671
4671 - 4681 - 4691
4691 - 4701 - 4711
4711 - 4721 - 4731
4731 - 4741 - 4751
4751 - 4761 - 4771
4771 - 4781 - 4791
4791 - 4801 - 4811
4811 - 4821 - 4831
4831 - 4841 - 4851
4851 - 4861 - 4871
4871 - 4881 - 4891
4891 - 4901 - 4911
4911 - 4921 - 4931
4931 - 4941 - 4951
4951 - 4961 - 4971
4971 - 4981 - 4991
4991 - 5001 - 5011
5011 - 5021 - 5031
5031 - 5041 - 5051
5051 - 5061 - 5071
5071 - 5081 - 5091
5091 - 5101 - 5111
5111 - 5121 - 5131
5131 - 5141 - 5151
5151 - 5161 - 5171
5171 - 5181 - 5191
5191 - 5201 - 5211
5211 - 5221 - 5231
5231 - 5241 - 5251
5251 - 5261 - 5271
5271 - 5281 - 5291
5291 - 5301 - 5311
5311 - 5321 - 5331
5331 - 5341 - 5351
5351 - 5361 - 5371
5371 - 5381 - 5391
5391 - 5401 - 5411
5411 - 5421 - 5431
5431 - 5441 - 5451
5451 - 5461 - 5471
5471 - 5481 - 5491
5491 - 5501 - 5511
5511 - 5521 - 5531
5531 - 5541 - 5551
5551 - 5561 - 5571
5571 - 5581 - 5591
5591 - 5601 - 5611
5611 - 5621 - 5631
5631 - 5641 - 5651
5651 - 5661 - 5671
5671 - 5681 - 5691
5691 - 5701 - 5711
5711 - 5721 - 5731
5731 - 5741 - 5751
5751 - 5761 - 5771
5771 - 5781 - 5791
5791 - 5801 - 5811
5811 - 5821 - 5831
5831 - 5841 - 5851
5851 - 5861 - 5871
5871 - 5881 - 5891
5891 - 5901 - 5911
5911 - 5921 - 5931
5931 - 5941 - 5951
5951 - 5961 - 5971
5971 - 5981 - 5991
5991 - 6001 - 6011
6011 - 6021 - 6031
6031 - 6041 - 6051
6051 - 6061 - 6071
6071 - 6081 - 6091
6091 - 6101 - 6111
6111 - 6121 - 6131
6131 - 6141 - 6151
6151 - 6161 - 6171
6171 - 6181 - 6191
6191 - 6201 - 6211
6211 - 6221 - 6231
6231 - 6241 - 6251
6251 - 6261 - 6271
6271 - 6281 - 6291
6291 - 6301 - 6311
6311 - 6321 - 6331
6331 - 6341 - 6351
6351 - 6361 - 6371
6371 - 6381 - 6391
6391 - 6401 - 6411
6411 - 6421 - 6431
6431 - 6441 - 6451
6451 - 6461 - 6471
6471 - 6481 - 6491
6491 - 6501 - 6511
6511 - 6521 - 6531
6531 - 6541 - 6551
6551 - 6561 - 6571
6571 - 6581 - 6591
6591 - 6601 - 6611
6611 - 6621 - 6631
6631 - 6641 - 6651
6651 - 6661 - 6671
6671 - 6681 - 6691
6691 - 6701 - 6711
6711 - 6721 - 6731
6731 - 6741 - 6751
6751 - 6761 - 6771
6771 - 6781 - 6791
6791 - 6801 - 6811
6811 - 6821 - 6831
6831 - 6841 - 6851
6851 - 6861 - 6871
6871 - 6881 - 6891
6891 - 6901 - 6911
6911 - 6921 - 6931
6931 - 6941 - 6951
6951 - 6961 - 6971
6971 - 6981 - 6991
6991 - 7001 - 7011
7011 - 7021 - 7031
7031 - 7041 - 7051
7051 - 7061 - 7071
7071 - 7081 - 7091
7091 - 7101 - 7111
7111 - 7121 - 7131
7131 - 7141 - 7151
7151 - 7161 - 7171
7171 - 7181 - 7191
7191 - 7201 - 7211
7211 - 7221 - 7231
7231 - 7241 - 7251
7251 - 7261 - 7271
7271 - 7281 - 7291
7291 - 7301 - 7311
7311 - 7321 - 7331
7331 - 7341 - 7351
7351 - 7361 - 7371
7371 - 7381 - 7391
7391 - 7401 - 7411
7411 - 7421 - 7431
7431 - 7441 - 7451
7451 - 7461 - 7471
7471 - 7481 - 7491
7491 - 7501 - 7511
7511 - 7521 - 7531
7531 - 7541 - 7551
7551 - 7561 - 7571
7571 - 7581 - 7591
7591 - 7601 - 7611
7611 - 7621 - 7631
7631 - 7641 - 7651
7651 - 7661 - 7671
7671 - 7681 - 7691
7691 - 7701 - 7711
7711 - 7721 - 7731
7731 - 7741 - 7751
7751 - 7761 - 7771
7771 - 7781 - 7791
7791 - 7801 - 7811
7811 - 7821 - 7831
7831 - 7841 - 7851
7851 - 7861 - 7871
7871 - 7881 - 7891
7891 - 7901 - 7911
7911 - 7921 - 7931
7931 - 7941 - 7951
7951 - 7961 - 7971
7971 - 7981 - 7991
7991 - 8001 - 8011
8011 - 8021 - 8031
8031 - 8041 - 8051
8051 - 8061 - 8071
8071 - 8081 - 8091
8091 - 8101 - 8111
8111 - 8121 - 8131
8131 - 8141 - 8151
8151 - 8161 - 8171
8171 - 8181 - 8191
8191 - 8201 - 8211
8211 - 8221 - 8231
8231 - 8241 - 8251
8251 - 8261 - 8271
8271 - 8281 - 8291
8291 - 8301 - 8311
8311 - 8321 - 8331
8331 - 8341 - 8351
8351 - 8361 - 8371
8371 - 8381 - 8391
8391 - 8401 - 8411
8411 - 8421 - 8431
8431 - 8441 - 8451
8451 - 8461 - 8471
8471 - 8481 - 8491
8491 - 8501 - 8511
8511 - 8521 - 8531
8531 - 8541 - 8551
8551 - 8561 - 8571
8571 - 8581 - 8591
8591 - 8601 - 8611
8611 - 8621 - 8631
8631 - 8641 - 8651
8651 - 8661 - 8671
8671 - 8681 - 8691
8691 - 8701 - 8711
8711 - 8721 - 8731
8731 - 8741 - 8751
8751 - 8761 - 8771
8771 - 8781 - 8791
8791 - 8801 - 8811
8811 - 8821 - 8831
8831 - 8841 - 8851
8851 - 8861 - 8871
8871 - 8881 - 8891
8891 - 8901 -

& per aquam. Die XI post eorum adventum dictum Castrum ceperunt, & similiter Leniacum; in quibus Verris Dominius Salinguerra, Icerinus de Romano, Comes de Tirole, ac milites & populus de Verona erant intus; & exierunt versus Veronam fugientes, & dimittentes arma, positi in confictu. Et statim Paduani iverunt circa Bonadiicum & Rivaltam, Castra Tixii & Uguzonis de Crescentis, & obtinuerunt, eaque intraverunt, & in Castris ipsis guardas dimiserunt. Eodem Anno Lorenzus à Straza de Brixia Potestas Mantuae cum Carfocio Mantuanorum cepit Castrum de Colas & ipsum destruxit. Deinde Trevenzolum, Motam Abbatis, Insulam Comitum, quae dicitur Insula de la Scala, & alias multas Villas Districtus Veronee combusserunt, & expoliaverunt: quod totum factum fuit in auxiliis Comitis Rizardi & ejus Partis.

MCCXXXI. Stephanus Badoarius Potestas Paduæ cum Paduanis & ejus Carfocio venerunt extra Villam Trium Comitatuum in Cūria Sancti Zenonis, alio die ad Rivaltam; & Lorengus de Straza Potestas Mantuae cum Mantuanis & ejus Carfocio fuerunt usque ad caput Pontis Molendinorum de Mantua versus Veronam in auxilio Comitis Rizardi & ejus Partis, qui erant carcerati Veronee; & ob hanc causam dictus Comes Pecorarius, Joannes de Palatio, Guilielmus de Lendenaria, Leo de Carcere, Constantius Canonicus & multi alii fuerunt a carcere absolti & liberati; & per Potestatem Brixie Brixiam conducti fuerunt, deinde Placentiam; & ob hanc causam Populus Mantuae & Paduæ cum eorum Castris ad propriæ redierunt. Eodem Anno XV. Julii dictus Comes Rizardus cum ejus Parte & Monticuli & Quatuorviginti cum eorum

rum Marchiæ, fuerunt in Villa Francha, & in Sancto Bonifacio die sequenti pacem inter se solemniter contraxerunt. Eodem Anno Electus fuit Guido de Rode Potestatem Veronee. Et die VIII Novembris dictus Potestas cum Veronensibus obsedit Castrum Collgnole Districtus Veronee, & circa finem mensis predicti ipsum Castrum obtinuerunt, & predari atque cremari fecerunt.

MCCXXXII. ^(XIV) Aprilis Dominius Icerinus de Romano cum militibus & populo Veronense ceperunt Guidonem de Rode Potestatem Veronee & eius Judices & familiam super Palatio Communis Veronee. Et eodem die misit per quemdam Nuntium Imperatoris Federici de Apulia, qui erat Hostilis, & cum militibus de Verona conductus fuit Veronam; & post paucos dies Comes de Tirole, & Maginardus Comes de Orléans, & Henricus Comes de Piatto cum militibus & bannariis venerunt Veronam nomine Imperatoris pro custodienda Civitate. Et eo Anno Guilielmus à Perseco de Cremona factus fuit Potestas Veronee. Et primo Maji captum fuit Castrum Porti ab illis de Leniaco, & ibidem mortuus fuit Palmerius de Ruzzinetis, & multi alii vulnerati. Et ^{XIX} Maji Mantuani aperuerunt aquam Padi inter Castrum Hostilis, & Turfum Bevlaris. Et eo Anno regificatum fuit Castrum Rivalte, & Mantuani destruxerunt Pontem Præde idest lapidis Bevariae de Veronee; & statim Veronenses fecerunt eum de ligno. Eodem Anno XXVII. Julii Azo Marchio Estensis, Rizardus Co-

mes, Bianchinius, & Guezer de Camino in adjutorium illorum de Camino pugnaverunt cum Trivisanis inter confinia Paduæ & Tarvisii, & contra ipsos Trivisanos obtinuerunt, & dezipsis ceperunt XLVIII. milites, quos in Castro Rodigii districtus Ferrarie in vinculis ferreis tradiderunt; & die II. Julii. Dominius Icerinus de Romano cum centum militibus de Verona cum destreriis compertis, & Balstariis ivit in adjutorium Trivianorum ad Turrim Bassani, & per Valderaynum. Deinde Veronam reversus est idem Dominius Icerinus & reliqui omnes.

MCCXXXIII. de Mens Octobris. Baldinus Comes de Casaloldo Potestas Mantuae cum Civibus Mantuanis, & eorum Carfocio equitaverunt contra Veronenses, & obtinuerunt & ceperunt Castrum de Nogarolis, & combusserunt plures Villas districtus Veronee, videlicet Pontem Posserum, Fagnanum, Insulatam, Poveranum, Insulam de la Scala, Salezolum, Bodionum, & plures alias; & milites Veronenses ex parte Comitis reliquerunt Nogariam, & eam postea combusserunt. Et eo Anno Veronenses ex parte Monticulorum & Icerini de Romano, pugnaverunt cum Guilielmo de Lendenaria, Pecorario de Mercato Novo, & cum aliis de parte sua in terra Opæni, & de eis victoriæ habuerunt. Ex in conflictis captus fuit Clotaga de Gælis Potestas extrinsecorum de Verona, & multi alii partis eorum; & Joannes de Hengrana mortuus est. Et eo Anno circa finem Octobris Mantuani Villam Ceret totaliter spoliaverunt, domos Amaberii, Gerlorum, Groti, Galisi, & plures alias combusserunt; & pacto interveniente mediante pecunia reliquas domos predictæ Villæ reliquerunt. Et primo Novembris Mantuani ad propria redierunt pro IV quatuor

militibus libris Veronensibus parvorum solvens pro ea Terræ Ceret. Et ea vice Tixius, & Henricus de Bonadicò dederunt Castrum eorum Paduanis, & eum totaliter destruxerunt, & cum eorum Carfocio ad Rivaltam iverunt, & id est obtinuerunt tractatu Uguzonis de Crescentiis; & ea vice totaliter Villa Tombe combusta est. Eodem Anno Mantuani cum eorum Carfocio & cum adjutorio Mediolanensium, Bononiensium, Faentinorum & Brixiensiumque equitaverunt contra Veronenses, & combusserunt, ac devastaverunt plures Villas Districtus Veronee, videlicet Villa-Francham, Xonam, Gusolengum, Siecam campaneam, Plovezanum, Palazolum, Insulatam, & plures alias, & ad propria redierunt. Et eo Anno nomen Chronicatoris PARISIUS DE CERETA, hujus Chronicæ scriptor, ivit Romam. Eodem Anno Frater Joannes Ordinis Predicatorum Mantuae existens, & veniens à Sancto Bonifacio versus Veronam, Veronensibus eidem Fratri Joanni obviavimus & eum benignè recipientibus, in Foro seu Mercato Veronee prædicavit; cui Fratri Joanni & in ejus manibus Dominius Icerinus de Romano, Gizardus de Tealdisco Potestas Veronee, & XV. Milites de Monticulis eum Quatuorviginti & eorum Parte juraverunt obediens mandatis Romane Ecclesie & dicti Fratris Joannis, de pace facienda cum Comite Rizardo & ejus Parte. Et eodem die dictus Comes Rizardus similiter juravit omnia adimplere. Et ob hanc causam Ferfarienses, Paduani, Trivisani, Vincentini, Mantuani, &

Tt

Bri-

|| p. 34.

10)

4/ i. 1. dextroris

+ terram

dai folg. Stück viele

Bei Blatt +

x) MCCXXXIII cod. in rot, eine weitere

x v. aus. Haut schwarz hineingem.

+ Goti

+ maiore

+ el Paduani

|| p. 36

+ arum

+ Huncus

+ eam

+ folgt Manuscript

+ Veronenses

nomen + Paxius notarius scriptor

chroni tunc huic cronice

coloris / Fin servitio ecclesie Cere-

tane.

+ Ric

|| p. 38.

L > universo populo clamante et
iuniori diligente

9/2
1) i. g. glara, arena,
amphitheatrum, Verona,
p. fuit magna

1) i. Athafis

la

Et in medio dicte curie et festivitatis
seu serie rectificatum fuit quoddam
Alfredum in medio carochiorum civita-
tum predictarum,
viximus.

1) iniol.

Fest predictus. // p. 40.

Manuscr. rot.
Hier folgt wird. I-XIII
Manuscr. Mai 24.

l. > not

// p. 41

V sequ. p. delet.

a) recensiratis (rc)

/ seu

L > om.

Brixienses post paucos dies de mandato ipsius
Fratris Joannis dederunt eidem Fratri Joanni
Castricum Veronensem, & in eo & super
eō Castricio ipse Frater Joannes ascendit in

Foro Verone, & de voluntate Populi Ver-

onense ipse Frater Joannes se elegit in Ducem

& Potestatem Verone, & de voluntate Populi

Veronensis ipse Frater Joannes Populo cla-

mante fuit electus in Ducem & Rectorem

Verone. die XXI. Julii dictus Frater Joannes

in tribus diebus fecit comburi & cremari in

Foro & glara de Verona LX ex melioribus

inter masculos, & feminas de Verona, quos

ipse condemnavit de heretica pravitate. Eo-

dem Anno Festivitas & Curia facta & Cele-

brata fuit Verona inter Sanctum Jacobum de

la Tomba, & Sanctum Joannem Lovototum

super ripas Atacis in Pratis qui appellantur

Vigomondoni; & facti fuerunt duo Pontes

super flumen Atacis, super quibus gentes am-

bulabant, hinc inde transeundo. Et ibidem

intersuerunt Brixienses, Mantuani, Paduani,

Trevissini, & Vicentini cum eorum Castricis

& carceris, & maxima multitudo cir-

cumstantium Civitatum, videlicet de Bononia,

Ferraria, Mutina, Regio, & de Parma;

& reputatum fuit ibi fore & fuisse quatuor

centum milia personarum & ultra. Et etiam

ibidem fuerunt omnes Episcopi & Prelati

Civitatum omnium predicatorum. Super quo

Belfredo ipse Frater Joannes ascendit, & pro-

nuntiavit Pacem inter Comitem Rizardum &

eius Partem, & Icerinum de Romano, Monti-

culos, Quatuor viginti, & eorum partem; &

inter se dederunt osculum inviolabilis & firme

Pacis; pronuntians etiam Matrimonium inter

Rinaldum Marchionem Estensem, & quam-

dam Filium Domini Albrici de Romano ei-

dem traditam in Verona. Poco

Septembri captus fuit dictus Frater Joannes

a Paduanis, & ab Uguccione de Pilio in Civitate

Vicentie; & poltea eum dimiserunt, &

est reversus Veronam. Et eodem tempore

Bononienses tenentes Castrum Hostile pro ipso

Fratre Joanne, accessit idem Frater Joannes

Hostiliam, volens ipsum Castrum in se, quod

sibi dare Bononienses penitus recusarunt. Et

idem reversus est Veronam totali sua intentio-

ne frustratus. Eodem Anno XXIV. Maii Bri-

xienes, & Mantuani cum eorum Castricis &

Populis venerunt contra Veronenses, & hospi-

tati sunt in Paqua, & Sancto Joanne Lovo-

to, & cōmibusserunt Lebetum, Ronchum,

Opeanum, Bovum, Villam Paludis, Insulam

Porchariam, Bodolonus, & majorem partem

Cerete. Et die primo Junii ad eorum Civita-

tes, & Castra eum victoria sunt reversi. Eo-

dem Anno XXV. Junii Domini Icerinus de

Romano, Recto, & anterior Partis Monti-

cularum, & Quatuor viginti cum militibus

suis & Veronensis, ivit per pontem factum

ad Rivaltam, & cepit Castrum Albaredi, ei

datum per illos de Cresceniis, salvis omnibus

rebus ipsorum; & ibidem posuit ducentos Vu-

stodes. Deinde volens ire ad Castrum Coloni-

a, eidem obviavit Azo Marchio Estenis;

qui cum ejus amicis eidem Domino Icerino

obviavit, viribus recensitis, & abiit. Eodem

Anno Robertus de filiis Manfredis de Piis de

Mutina fuit Potestas Verone de voluntate Do-

mini Icerini, Partis Monticolarum, & Quatuor

viginti de Verona, & cum Castricio, &

militibus de Verona ivit & destruxit Castrum

A Albaredi, & similiter destruxit Motiam, &
Turrim Roberti de Orte. Deinde equitavit
circa Castrum Ponti, quod tenebatur per Grē-
cos de Verona, Leniaci, & Toračii, & ipsum
Castrum expugnaverunt, nec ipsum habere
potuerunt. Et eo Anno Comes Rizardus cum

Mantuanis cepit Castra Pontis Posseri Sancti

que Michaëlis in capite Tejorij; & Thoma-

tinus de Clerexia, & Tajaabafa fuerunt Potest-

ates Veronae & Ceretæ eo Anno.

MCCXXXV. die XVIII. Aprilis Domini Ni-

colaus, & Tixius Episcopi Regii, & Tervissi,

Legati Domini Papæ Gregorii fecerunt jurare

Comitem Rizardum & Partem Monticula-

rum, & Quatuor viginti in Sancto Martino

& Sancto Michaële in campanea, & cum oscu-

lo Pacis pacificati sunt cum Domino Leonar-

do Nascinguerte, & aliis de parte sua; &

predicti Legati fegerunt, & fuerunt supra

Portas Braidae & Hostiolorum. Et eo Anno

Rainerius Burgarello de Perusio electus fuit

Potestas Veronae per ipsos Legatos, & juravit

in Curte Palatii Comunis Veronae conserva-

re libertatem Romanæ Ecclesie, & eiusdem

obedire mandatis. Eodem Anno XVII. Maii

Guidotus de Corficio Episcopus Mantuanus

interfectus fuit ab Uguzone de Altafolia, &

aliis Advocatis de Mantua. Et eo Anno Joā-

nes de Berardo, & Ventura Ingloberii, &

Zeno Ubertorum fuerunt Potestates Veronae

& Ceretæ.

MCCXXXVI. Aleardinus de Lendenaria

cum parte Monticolarum, & Quatuor viginti

expulerunt Partem Comitis Rizardi de Verona,

& Rainerius de Burgarello tunc Potestas Ver-

onae reddidit Arcem Gardæ & Castrum Hosti-

lie dicti Parti Monticolarum, & Quatuor vi-

ginti; & licentiatus fuit ipse Potestas de Ci-

& Bonifacius Comes de Famo electus fuerunt

Rectores Veronae, & Henricus de Gazo Po-

testas Ceretæ. Et statim duo Filii Aleardini de

Capite Pontis, & multi alii tam milites quam

pedestres de Verona fuerunt capti, & in vincu-

lis ferreis carceri mancipati. Et eo Anno Tu-

res & Domus Vicecomitum Filiorum Deside-

ri, Filiorum Bonaguiste, Isnardi de Gozo

Filiorum Pesseris, Facini Ragosis, Cavalcaselle

de Machacharis, Cavazanorum, Petri de Mu-

riolo, Lucherii, & Peterixii destructi fuerunt

& in terram projecti. Eodem Anno Castrum

Castejoni, quod erat in curte Colignœ, da-

tum fuit Comiti Rizardo per Philippum filium

Bonadici. Et eo Anno III. Aprilis Benedictus

de Castejono de Gardefana cum aliis Amicis

ex parte Comitis Rizardi acceperunt Arcem.

Gardæ occulte de nocte, & interfecerunt Bo-

netum Notarium de Braida, qui tunc erat Ca-

pitanus dicti Locci. Et ex Custodibus, qui di-

ctam Arcem custodiebant pro Domino Icerino

de Romano, & ejus Varte, fuerunt mortui & vul-

nerati plures. Et eo Anno XXII. Aprilis filii

Delphini de Pischeria, & Martinus Tortus

eorum Patruus dederunt Castrum Pischerie Do-

mbo Icerino de Romano, & Parti Monticula-

rum, & Quatuor viginti pro tribus milibus li-

brarum Veronensium parvorum. Et XVI. Maii

Gaboardus Nuntius Imperatoris Federici vénit

Veronam cum quingentis militibus, & ce-

nitum Balisteris ad custodiam Civitatis nomine

Imperatoris. Et eo Anno Domini Icerinus de

Romano cum parte Monticolarum, & Quatuor

viginti cepit & devicit Turrim & Castrum

Ba-

—

V

—

p. 44.

CHRONICON

predictus 643

omnia castra districtus Tarvisii reddidit Comiti Auguritiæ, pacto & conventionibus habitis inter eos, videlicet quod dictus Comes Domino Cani Grandio dare seu concedere debet at centum milites usque ad acquisitionem civitatis Paduæ & districtus. Qui Dominus Canis castrum Cittadelle XVI. (Octobris) obtinuit. Et eo Anno Paduani habitu tractatu cum Comite Auguritiæ de interficiendo Dominum Canem, & Ugutionem predictos, ipsis praescientibus XII. ex melioribus Auguritiæ, qui cum Domino Cane erant, capti fuerunt: propter quod Paduani civitatem Paduæ eidem Comiti Auguritiæ tradiderunt. Et interventu Ducis Austriæ, & Ducis Carnitiæ treuga facta fuit, & firmata inter Dominum Canem, & Paduanos à decimo Januarii usque ad (quindicim) Martii, tenente ipso Domino Cane castra omnia, quæ tenebat in districtus Paduæ, excepto castro Baxani. Et eo Anno Ugutio de la Fajola in civitate Vincentiæ primo Novembri morte naturali decepsit, & tertio ejusdem mensis Verone in Capitulo Fratrum Minorum honorifice fuit sepultus.

MCCCXX. Vigesimo Martii, Dominus Canis Grandis de la Scala habuit omnia Castra Districtus Tarvisii, quæ primo Domino Comiti Auguritiæ reddiderat; & circa Civitatem Paduæ cum ejus exercitu stetit usque ad XXVI. Augusti. Et ea vice Duces Austriæ, & Carnitiæ, quibus Paduani se dederant, miserunt in Paduam magnam militum quantitatem, qui exiverunt subito de Civitate Paduæ contra Dominum Canem & ejus exercitum. Qui Dominus Canis fuit positus in confictum cum ejus militia, & comitiva, multis ex suis interfecit, & capti. Et statim Castrum Brixianelli diruerunt, & Montem Silicem obsiderunt per Annū, & ultra. Demum ipse Dominus Canis pacem fecit cum Paduanis, & Tarvisianis.

MCCCXXI. Vigesimo Julii. Dominus Gibertus de Corfoglio de Parma mortuus est in quodam ejus castro morte naturali, quod vocatur Castrum Novum Districtus Parmæ. Qui Dominus Gibertus fuit cognatus Domini Alboini de la Scala, seu Sacer. Et eo Anno filii ipsius Domini Giberti de Corfoglio in civitate Parmæ ad propria redierunt de mense Augusti (dicti Millesimi), & ibidem de cetero morati sunt.

MCCCXXIV. XXVII. Januarii. In castro Palazoli Districtus Brixiae factum fuit Parliamentum, in quo conveenerunt Domini Veronæ, Mantuae, Ferfariæ, Mediolani, & Domini pro majori parte superiores, & inferiores totius Lombardie, operantes contra Ecclesiam Romanam. Et fuit ibi tractatum de dicitione Pontis Placentiae super Padum, ut mercantip, & naves non possent ire Venetas de Mediolano. Et eodem Anno primo Aprilis, Dominus Canis Grandis de la Scala cum Veronensibus civitatis, & districtus Veronæ, & eorum auxilio & pecunia incœpit fortificare, & fortificari facere civitatem Veronæ à parte versus Vincentiam à Porta Episcopi, de foveis, seu fossatis circumquaque usque ad Fortas Sancti Georgii ob timorem Ducum Carnitiæ, & Austriæ, qui adunationem fecerant Paduanorum, & Tarvisiensem. Et super ipsa fovea, seu fossato circa Veronam factus fuit murus à Porta Episcopi usque ad Sanctum Zenonem in Monte, & ultra. Et finaliter inter dictum

644

A num Canem predictum, & Dux predictos fuit firmata treuga usque ad Nativitatem Domini; & sic predicti Dux de voluntate ipsius Domini Canis & ejus licentia ad propria sunt reversi. Pro quibus fossatis & muris posita fuit Datia in civitate Verone XX. solidorum pro libra, & in Villis XV. solidorum pro libra. *L. districtus Verone*

MCCCXXV. XII. Januarii. Dominus Canis Grandis de la Scala, finitis treugis inter eum, & Paduanos, & Tarvisios, habuit castrum Brusaporchi per tractatum extrinsecorum; & castrum Vigatoli similiter habuit per pactum habitum cum extrinsecis. Et *Vicima* Januarii Custodes dictorum castrorum permisserunt exire, salvis eorum armis, & personis. Et statim castrum predictum Brusaporchi fecit diru & comburi. Et eo Anno *VIII* Februarii Dominus Chichinus de la Scala morte naturali decepsit. Eodem Anno *quintodecimo* Februarii, *Dominus* Canis Grandis de la Scala cum ejus militia & exercitu discedens de Vincentia per Leonicum, Montagnanam, & Montem Silicem transiens, Territorium Paduæ est ingressus, & omnia extra muros civitatis exposuit ferro & igni, nullis eidem obviis venientibus inimicis. Et eo Anno primo Junii posita fuit Datia in civitate, (& villis) Verone *XVI. solidis per libram*. Eodem Anno *IV. Julii* fuit magnus ignis in civitate Vincentiæ, & ibi stetit duabus diebus, & quartam partem civitatis intra muros ejusdem devastavit, & combusit. Et statim die sequenti Dominus Canis Grandis de la Scala veniens de Mutina in auxilio Domini Passarini, auditio de crematione civitatis Vincentiæ versus civitatem Vincentiæ equitavit, & in itinere infirmatus est; & Veronam rediit, & dubitatum fuit de morte ipius. Ob quam causam Dominus Federicus de la Scala, & filii Domini Albini verba de dominio civitatis Veronæ inter se habuerunt. Stipendiarii

Domini Canis ad arma traxerunt: propter quod ipse Dominus Federicus captus est, & castrum Marani, quod ipse tenebat, redditum fuit ipsi Domino Cani, & disruptum, & dictus Dominus Federicus à Verona relegatus est cum ejus familia XIV. Septembri; & plures amici ipsius Domini Federici mortui & capti fuerunt, & predicti. Et eo Anno circa principium Octobris Dominus Canis Grandis de la Scala ordinavit, & fecit compleri murum civitatis Veronæ à parte versus Mantuam, & Brixiam, & fuit MD. perticæ, & constitit quilibet pertica XVI. ducatos auri.

MCCCXXVI. Nono Julii. Ambassiatores Regis Rüberti, & Domini Papæ applicuerunt Veronæ, & hospitati fuerunt in Monasterio Sancti Zenonis, habitu colloquio cum Domino Cane Grandio. Et nescitur qua de causa. Et nono Julii idem Dominus Canis Grandis ivit ad parliamentum cum Mantuanis, Ferfariensisibus, & Mediolanensisibus apud Sanctum Zenonem in Monto districtus Veronæ, eis Dominis dictarum Civitatum habentibus Exercitum, & ejus militiam circa Castrum Vitaliane Districtus Cremonæ.

MCCCXXVII. Ultimo Maii. Dominus Ludovicus de Bavaria Romanorum Imperator cum Domina Imperatrice ejus uxore coronatus fuit Corona Ferrea in Ecclesia Sancti Ambrosii de Mediolano, cuius coronationi interfuerunt Domini civitatum Lombardie, videlicet Monferrati, Vercellarum, Novarie, Camarum, Pa-

(1) 15

|| p. 86.

L predictus

T predicto

Preditum per somnum canem

|| p. 87.

" quoddam

Corigia

" d

(1) d

" appuramentum
convenitumductione
Let redire libere

|| p. 88

dicto

x sexto decimo
(1) d

" predicto

" hōs

x duodecim

|| p. 89

" et

(1) d

verbis
) contendentesi quarto
decimo
pp. 90
Let derobati
P per temporum
intervallo,
" d
x pice

Pa-

VERONESE.

641

Bonacōsis
(= coriis?)
179

Existens tunc Poteſtas Verone Domiſus Joān-
niſus Gambagroſſa de Bonacōſis de Mantua,
interfectus fuit Maſtinus de la Scala per tra-
ctatum quorūdam Civium Verona, ob eūjus
mortem capti, & mortui fuerunt actores ſce-
leris ſupradicti, & expulſi banniti, ac per-
petuō relegati, & eorum bona confiſcata fue-
runt Camere, ſeu Factorię Pominorum de la
Scala. Inter quos mortuos, & bannitos fue-
runt illi de Plancanis, de Pigotio, & illi de
Scaramellis, & plures alii de Verona. Qui
x alios cod.
ut patet inſcri-
pſtioꝝ Domiſus Maſtinus regnauit in Domiño XVI.
A dno 16 Annis vel circa. Hic fuerunt Interfectores
Domini Maſtinis de la Scala, ut hīc defen-
buntur ſeriatim, & prodiſtores fuerunt. Hic
mo Daniel de Scaramellis filius Isnardi de
Scaramellis, Bartholomeus Antonius fratres,
filii quondam Benedicti; Altigarius de Bu-
ſta; Vantus, Jacobus ejus frater; Jacobus
quondam Muſii nepos prodiſtorum; Sandri-
nus de Pigotio; Sardelus de Mizollis, Magi-
ſter Bologninus Notarius de Braida, Botinus
de Caſtagneto, Rayonus de Contro, Soxinus
Baraterius, Joannes de Foja; Tarmagellus de
Nigrello, Merlius Becarius, Caſtellanus ejus
filius, Altegranus de Lazifio; Joannes Omne-
bonum fratres, & filii Bonazontae de Sancto
Paulo Verone; Parentius ejus filius; Lauren-
tius Galvagnus; Delavantius, Antonius, Ber-
tholinus fratres de Pigotio, Gerlus Zeno de
Graixio de Sancto Nazario; Ivanus, Lazarus,
Marsilius, Antonius de Fratta fratres de Pi-
gotio.

MCCLXXXVIII. Post mortem Domini Maſtinil prodiſti Domiſus Albertus de la Scala,
frater Domini Maſtinis prodiſti, ſuccedidit in
dominio, & factus fuit Capitaneus, & Domi-
nus civitatis Verone, qui dictam civitatem
benigne gubernauit, & rexit Annis XXIII. in
dominio, & in morte naturali deceſſit.

Continuatio Chronicis Veronensis Auctore
Anonymo. (wird ohne Unterbre-
chung fortgesetzt)

MCCC. Post mortem Domini Alberti de la Scala prodiſti ſuccedidit in dominio Dominus
Bartholomeus de la Scala primogenitus dicti
Domini Alberti, qui rexit duobus annis cum
dimidio in maxima gratia Populi Verone, qui
mortuus est (naturali morte). MCCCXI. Septimo Martii, Dominus Albino de la Scala
frater prodiſti Domini Bartholomei factus fuit
Dominus Generalis Civitatis Verone, & rexit
per Annos VIII. (in Domino) & mortuus est
morte naturali MCCCXI. ultimo Decembris.

MCCCXII. Dominus Canis Grandis primus
de la Scala, frater Domini ipsius Domini Al-
bini, & filius Domini Alberti Primi de la
Scala, ſuccedidit in dominio, & factus fuit
Capitaneus & Dominus Generalis Civitatis Ve-
rone, & Vincenti, & plura gesta fuerunt à
ſua Serenitate, prout inferius deſcribentur.
Qui Dominus Canis Grandis natus fuit
MCCLXXXVI. Nono Martii, & fuit staturę
magne, & pulchrę, & omnibus ſpectabilis,
& graciosus in actis, ſimiliter & loquela, &
bellicosus in armis.

MCCCXIV. Dominus Canis Grandis pre-
dictus de la Scala posuit in conflictum Padua-
nos in Burgis Vincenti, qui venerant causā
accipendi eisdem civitatem Vincenti, eos
morti tradendo, & eorum equis & arnēis
ſpoliando, & ultra ex eis MD. capti, & in

Tom. VIII.

x) 9 martii post corr. in 8 may

642

A captivitatē conducti fuerunt Veronam, & in-
carcerati fuerunt in Domo Ablado, qui dici-
tur Amileo, ſuper Braida Verone; inter
quos captus fuit Dominus Jacobus Primus de
Carfaria, & plures alii Nobiles de Padua.
Et hoc fuit XVII. Septembris millesimi ſupra-
dicti. Eodem Anno Brixienſes extrinſeci de-
derunt ſe verbo Domino Cani Grandi pre-
dicto Dominium civitatis Brixie, & caſtrorum
quaſ caſtra minime obtinuit: & fuit hōe ulto-
mo Novembriſ.

MCCCXVII. Dominus Canis Grandis de la
Scala existens in Exercitu cum ejus militia circa
civitatem Brixie, & caſtrum Lonadi diſtrictus
Brixie, auditio quod Veronenses, & Viſcenti-
ni extrinſeci unā cum Comite Sancti Boniſatii
venerant Viſcentiam cum Paduanis, credentes
obtinere civitatem per tractatum notum ipſi
Domino Cani, equitavit ſubito nocte tota,
& predictos Inimicos volentes intrare civita-
tem, poſuit in conflictum. Fuerunt omnes pro
majori parte mortui, & captivati, inter quos
captus fuit Comes Sancti Boniſatii ſupradictus,
& Verone in carceribus mortuus eſt: quod
fuit XXII. Maii (dicti Millesimi). Eodem Anno
XXII. Decembris Dominus Canis Grandis de
la Scala intravit caſtrum Montisſilicis diſtrictus
Padue, & cīcia flumen Brente totum
Paduanum territorium occupavit, & ibidem
ſtetit uque ad XII. Februario. In quo die pax
fuit inter eos ſolemniter (celebrata & publi-
cata).

MCCCXVIII. IV. Januarii, Dominus Ugo-
linus de ſello de Regio fuit Poteſtas Verone,
& in Poteſtaria pluribus annis ſtetit exercendo
iuriuicique juxta merita & acta per eos. Et
eo Anno Dominus Francifcus de Mirandola
accepit in ſe cum amicis ejusdem ſub titulo
Populi civitatem Mutinę quam tenebat Do-
minus Paſſarinus de Bonacōſis Dominus Man-
tuę, & Mutinę. Eodem Anno 24. Julii. Do-
minus Canis Grandis de la Scala unā cum Do-
mino Paſſarino prediſto, cum eorum militia,
& peditibus ierunt Mutinam pro recuperanda
eiritate, & nihil facere potuerunt; & ſpe eo-
rum frustrati Mantuam, & Veronam reverſi
ſunt. Eodem Anno 30. Iulii. Dominus Jaco-
bus de Carfaria factus fuit Generalis Dominus
civitatis Padue, & ejus diſtrictus. Et eodem
Anno Octobris Dominus Canis Grandis de
la Scala cum ejus militia, & comitia (Ve-
ronenſium, & Viſcentinorum) ivit in obſidionem
Tarvisii, & ibi ſtetit per duos menses, & om-
nia caſtra diſtrictus Tarvisii habuit, exceptis
tribus; & ob hanc cauſam Tarvisii dederunt
civitatem Tarvisii Domino Anguifiti. Demum
ipſe Dominus Canis Grandis de la Scala vénit
Veronam; & eo Anno XVI. Decembris Par-
lamentum Generale factum fuit in caſtro Son-
cini diſtrictus Cremonę per Gibellinos Domi-
nos civitatum Lombardie: in quo parlamento
Dominus Canis Grandis (de la Scala) factus fuit
Generalis Capitaneus Guerrę Ligę Gibellinę
partis toſtis Lombardie.

MCCCXVIII. Tertio Auguſti. Dominus
Canis Grandis de la Scala cum ejus militia,
& comitia, & ejus Exercitu ivit circa ci-
vitatem Padue, & circa caſtrum Cittadelle di-
ſtrictus Padue, & cum eo Ugutio de la Fa-
kola. Et eo Anno, & mense fecit fieri unum
caſtrum prope civitatem Padue (per) quatuor
miliaria in loco, ubi dicitur Baſtanellum. Et
dum haec agerentur, Dominus Canis Grandis

V u om-

1) Paduanos

1) et trahiderunt ſolum moto
domino canegrando, eisēm civi-
tate et caſtris penitus non ob-
tentis quod

1) 83.

1) Vincentia

1) comea -re
F tradendo

1) d. L 2 rot

1) d.

1) Let justiciam
F eschinus

1) p. 84.

1) comiti
() reversus est.

1) seu coloquium

1) d.

1) p. 85.

1) a

VERONENSE.

645

Papiæ, Cremonæ, Laudi, Pergami, Mantua, Regiæ, & Fertariæ, & plurimæ Romandiæ, & Tuscæ civitatum, & plurimæ Marchiarum Anconitanæ, & Tärvisiæ. Inter quos interfuerunt dictæ Coronationi Dominus Canis Grandis de la Scala cum duobus millibus equitibus, & quingentis peditibus bene armatis, faciendo expensas, & Curias, ultra quam dicitur Imperator, & Vicecomites Domini Mediolanenses tunc temporis insimul faciebant. Et ea vice ipse Imperator concessit eidem posse edificare Pontem super Padum per directum castri Hostiliæ, & exigere pedagia aquæ Padi, prout exigunt alii circumstantes: quod minimè fecit propter mortem ipsius Domini Canis in posterum subsequitam.

(MCCCXXVIII. VII. Januarii) Imperator predictus Romanum ingressus, & ibidem honorificè receptus. Et (XVII.) Januarii fuit Corona aurea coronatus; & in dicta urbe Castrum constituit Senatorem. Et eo Anno Imperator predictus cum Clero & Populo Romano privaverunt Papam Joannem Vigesimum secundum, & elegerunt alium Papam de Ordine Fratrum Minorum Papam Nicolaum nomine appellatum, & sex Cardinales novos similiter creaverunt. Eodem Anno XVI. Augusti Dominus Loysius de Gonzaga affinis Domini Passarini de Bonacosis Domini civitatis Mantuae unâ cum Guidone, Philippo, & Feltrino filiis/Domini Loysii, habito tractatu cum Domino Cane Grande de la Scala, & cum gente ipsius Domini Canis Grandis, Mantuanum acceperunt, per Portam Pontis Molendinorum de Mantua intrantes, & ipsum Dominum Passarinum interfecerunt gladio, & Dominum Francischinum ejus filium, & omnes de Domo ipsius Domini Passarini. Eodem Anno X. Septembribus Dominus Marsilius de Carfaria unâ cum complicibus, & amicis suis, & cum illis de Rubeis de Parma, habito longo tractatu dederunt civitatem Paduæ Domino Cani Grandi de la Scala; & die sequenti in Generali Concilio supra Palatiū Communis Paduæ eidem Vexillo Populi presentato, factus fuit Dominus Generalis ejusdem civitatis Paduæ. Et disposito de statu Civitatis, & ordine XXVII. Septembribus Veronam reversus est. Et eo Anno ad gloriam ampliorem de obtentu civitatis Paduæ ultimo Octobris in Verona maximum gaudium & Curiam celebravit, & creavit XXXVIII. Milites manu sua de diversis partibus Lombardie; inter quos fuerunt deceem Milites Nobiles Paduani; & duravit Festum per unum mensem in civitate Veronæ, & in Palatio Veronæ. Nomina Militum, qui interfuerunt predicto Festo, & Solemnitati celebratae per dictum Dominum Canem Grandem in civitate Veronæ, postquam factus fuit Dominus Generalis Paduæ, sunt hæc:

Dominus Nicolaus Foscari de Venetiis.
Dominus Alainius de Gonzaga de Mantua.
Dominus Gulielmus Novellus de Castro-Barco.
Dominus Raviza de Rusconibus de Cumis.
Dominus Albertus de Soardis de Pergamo.
Dominus Azo de Castro-Barco.
Dominus Gulielmus de Castro-Barco.
Dominus Ugolinus de Sessi Regio.
Dominus Marcabrunus de Regio Castro-Barco.
Dominus Tibaldi de Noyaria.
Dominus Franciscus de Catania de Vercellis.
Dominus Bernardus de Ranuccio de Florentia.

Tom. VIII.

|| p. 91

() M^e() V^c

cani grandi vica
riatus civitatum
Verone et Vincen
tiae, et ea vice
concessit eidem

Forte

() 8

|| p. 92

V MCCCXXVIII

() 8

Vim

() pluribus

habitatis

deposito

Verone

amplianda

() festum

|| p. 93.

()

LR

(1) Et infrascripti sunt omnes milites in festo et triumpho illo creati. (rot.) Milites creati per souinem
Canem Grandem de la Scala.

646

A Domini Nicolaus de Viyaro de Vincentia.
Dominus Jacobus de Verme de Verona.
Dominus Joannes de Guzzinello de Bononia.
Dominus Hendrigetus de Bongai de Cuaura
Dominus Petrus de Verme de Verona.
Dominus Lapfranchus de Piis de Verona.
Dominus Dinadanus de Nogarolis de Verona.
Dominus Bonaventura de Bredellis de Verona.

aleanus

Dominus Guidotus de Nichesola de Verona.
Dominus Guertius de Suetio de Florentia.
Dominus Franciscus Frasalasta de Verona.
Dominus Duxius de Buzacarinis de Padua.
Dominus Icardinus de Caudo de Vacca de

Padua.

B Dominus Jacobus de Carraria de Padua.
Dominus Catpanus de Lendenaria de Padua.
Dominus Tixius de Campo Sancti Petri de Padua.

Dominus Marsilius Parvus de Carfaria de Padua.

Dominus Philippus de Peraga de Padua.
Dominus Obizo de Carfaria de Padua.
Dominus Albertus de Carfaria de Padua.

Dominus Cagnolus de Nogarolis de Verona.

Dominus Nicolaus(ejus frater) de Verona.

Dominus Mastinus de la Scala Secundus de

Verona.

secundus

Dominus Marsilius de Carfaria de Padua.

Dominus Albertus Secundus de la Scala de

Verona.

Dominus Franciscus filius dicti Domini Canis Grandi de la Scala naturalis. Suprascripti

Nobiles omnes interfuerunt dictæ Solemnitati

Domini Canis Grandis.

C MCCCXXIX. secundo Julii, Dominus Canis Grandis de la Scala cum ejus militia, & comitiva, ac magno exercitu, & apparatu posuit exercitum circumquaque Civitatem Tärvisii super filio in Monasterio Sanctorum Quadraginta, cum ejus persona & familia habitando; & fecit fieri splanatam circumquaque Pontibus junctis super filio, & canali de Mestre; & finaliter XVIII. Julii Advocatus de Annibali unâ cum majoribus de Tärvisio

ipsi Domino Cani Grandi civitatem Tärvisii

tradiderunt, quam civitatem eo die predictus

Dominus Canis(Grandis) introivit, honorificè

a cunctis civibus receptus, & gratiosissime

honoratus. Eodem Anno XXII. Julii in die

Sanctæ Mariæ Magdalene, Dominus Canis

Grandis de la Scala in civitate Tärvisii morte

naturali decessit propter fluxum, & febrem

continuam ob laborem exercitus civitatis pre-

dictæ; & Veronam portatus die nocteque,

XXIV. Julii ejus Corpus fuit traditum sepul-

ture, & in Arcâ lapidea valde pulchra conditum

est in Ecclesia Sanctæ Mariæ antiquâ

de Verona. Et sic regnavit Dominus Canis

Grandis predictus (annis XVIII) vel circa

Et in morte sua reliquit Dominium civitatis

Veronæ, & Vincentie, Paduæ, & Tärvisii,

Feltri, & Cividalis, Dominis Alberto, &

Mastino fratribus de la Scala Nepotibus suis,

post ipsum nemine relicto filio legitimo. Eo-

dem Anno XXV. Julii Dominus Albertus, &

Mastinus secundi fratres de la Scala, & filii

quondam Domini Albuni de la Scala, electi

& confirmati fuerunt super capitello majoris

plateæ five mercati coenamnis Veronæ in Ca-

pitaneos & Dominos Generales civitatis Ve-

ronæ, & civitatum predictarum. Et ea vice

XXVII. Julii Dominus Albertus de la Scala

V u 2 præ-

Lc

caua

|| p. 94.

L sequ. pre. Select.

Sutis

Cava

carararia

parvus

() 8

Dominus Johannes de Parega.

() de Nogarolis fratres

Dñs Martinus secundus de la scala

Dñs Albertus secundus fratres de la scala

(so i. Cov.) de la scala

ff. 95. filius

() sed non filius legitimus, nam legitimis caruit.

() viii die

L scilo

ta +

necessariis

scillo

de Mestre

() 8 intravit

ver

" xx

() predictus

Verone

() 8 ff. 96

Let rexit in dominio

nun

filium legitimum

" xxvi

V fratris (frates cov) predicti

domini Canis grandis

() 8

videlicet Verone, Vincentie,

Padue, Tärvisii, Feltri et Civi-

dalis.

CHRONICON

647

(prædictus) personaliter accessit extra civitatem Veronæ ad accipiendum Dominium aliarum civitatum, & Veronam rediit' XIII. Augusti. Demum XVII. Septembris Dominus Mastinus de la Scala frater ejusdem Domini Alberti, qui licet secundus & junior esset, magis erat doctus in dominio & cautelis, movit se de Verona ad accipiendum dominia particulariter civitatum, & castrorum Districtuum/civitatum ipsarum, in eisdem disponendo de Custodibus, & Rectoribus eorumdem'. Eodem Anno circa ultimum Decembris Bartholomeus, & Zilbertus fratres, & naturales filii Domini Canis Grandis de la Scala diffamati & accusati de pensatione mortis & statutis contra Dominos Albertum, & Mastinum de la Scala, capti fuerunt, & in carceribus communis Veronæ positi & perpetuo condemnati. Et ea vice Magister Franciscus eorum Magister judicatus est; & per terram trainatus ad furcas tumbarum suspensus est.

MCCCXXX, nono Junii. Dominus Mastinus de la Scala secundus cum ejus exercitu & comitiis ivit in Riparia Brixensi, & plura castra, & loca obtinuit usque prope civitatem Brixie, villas & loca devastando, & ibidem moram traxit per mensem. Et eo Anno II. Septembris Dominus Mastinus prædictus cum ejus exercitu rediit' in territorium Districtus Brixie, & obtinuit totam Riperiam, & Vallem Sabie, & multa loca alia primitus non obtenta, & per mensem vel circa ibidem moram traxit.

MCCCXXXI. XVIII. Novembris, Dominus frater Thebaldus Ordinis Fratrum Eremitarum Episcopus Veronensis, cum jam esset annorum XC. ex catfallo mortuus est, & sedi in Episcopatu Annis XXXVI. Et eo Anno XXVII. Novembris factus fuit Episcopus Veronæ frater Nicolaus Abbas Villæ Novæ, & sedi in Episcopatu Annis V. vel circa; deinde morte naturali decepsit.

MCCCXXXII. VII. Junii, Dominus Mastinus de la Scala civitatem Brixie obtinuit per proditionem sibi traditam per infrascriptos, videlicet Costradum de Bichis, & Nigrum de Bruxatis, & quatuor alios Nobiles de Brixia cum eorum sequacibus, & amicis. Et Dominus Marsilius de Carfaria nomine Domini Mastini de la Scala duxit tractatum prædictum nomine ipsius Domini Mastini, & Rector ipsius civitatis tunc temporis factus est; Et per triduum Guelfi ipsius civitatis Brixie habuerunt licentiam interficiendi Gibellinos civitatis Brixie, & Districtus, opera Domini Alberti de la Scala per consilium sibi datum per Dominum Marsilium de Carfaria prædictum. Et in brevi tempore his peractis omnia castra & loca Districtus Brixie venerunt ad obedientiam, & mandata Domini Mastini de la Scala prædicti. (Et in ipso die natus est Dominus Canis Grandis secundus). Eodem Anno XXII. Novembris Domini Rectors civitatum Mediolani, Ferrarie, Mantue, Verone, & Ligam fecerunt contra Regem Bohemiæ, qui tenebat certas civitates, & terras Lombardie, & inter se dictas terras diviserunt, videlicet Pergamum, & Cremonam Dominum Mediolani; Mutinam Dominum Ferrarie; Regium Dominis Mantue; & Parmam Dominum Veronæ. Et sic prædicti Domini Lombardie requisiti sunt ad Ligam cum Florentinis, & Rege Roberto contra Regem Bohemiæ.

648

A mix, quæ Liga Veronæ per Sindicos & Ambassiatores Regis Roberto, & Florentinorum firmata est circa finem Marci, positâ taleâ inter ipsos de tribus milibus equitum, & duorum milium peditum.

MCCCXXXIII. primo Aprilis. Dominus Mastinus de la Scala cum ejus exercitu, & comitiva requisitus à Domino Obizone Marchione Estensi Domino civitatis Ferrarie ivit in auxilio dicti Domini Marchionis contra Dominum Beltrandum Cardinalem Hostensem, & Legatum, ac Dominum Generalem civitatis Bononiæ, & Romandiæ, qui erat in obesse civitatis Ferrarie, & ibi fecerat unam bastitam'. Cum dictis Domino Mastino, & Marchione Estense interfuerunt gentes equites, & pedites Dominorum de Mediolano, & de Mantua &c.) Et XIV. dicti mensis exierunt civitatem Ferrarie, aciebus, & feritoribus ordinatis contra ipsum Dominum Legatum, & ejus exercitum, per terram, & aquam Padi contra ipsos viriliter pugnantes, & ejus bastitam per vim eisdem inimicis auferentes, & comburentes; & multi ex eis captivati, & morti traditi sunt; inter quos fuit Comes de Armignaco; & ultra mille quingentos carceribus consignati, & in bottino ultra duo milia equorum consignati fuerunt, & plurima alia spolia infinita vendita in bottino ultra XV. millia Florenorum, exceptis donis factis pluribus Nobilibus de communitate bottini, & pluribus furatis rebus, & occultatis per cives Ferrarie, & per Soldatos, quæ excesserunt numerum prædictum. Eodem Anno circa medium Augusti, Dominus Carolus filius Regis Bohemiæ per Dominum Mastinum de la Scala honorificè receptus est, & in Episcopali Curia/duobus diebus requievit, & in recessu ejusdem de equis, & palafrenis ab ipso Domino Mastino, & alia plurima dona recepit; & per Pontem Corvarie versus Tridentum ipse Dominus Carolus in castro Avii notificavit. Et eo Anno octavo Octobris dominus Joannes Rex Bohemiæ Pater ipsius Domini Caroli applicuit Veronam, & in propriis Palatiis habitacionis Domini Mastini de la Scala honorificè receptus est, & multis donis eidem ex equis, & aliis exeniis presentatus. Demum die sequenti versus Tridentum per castrum (& pontem) Corvarie Tridentum reversus est ad propria

E

MCCCXXXIV. Dominus Mastinus de la Scala cum ejus exercitu, & Liga Dominorum Mediolani, Ferrarie, & Mantue XX. Januarii posuerunt exercitum circa castrum Brexelli districtus Parmæ super ripam fluminis Padis, distans à Parma per XII. milia, à Regio XV., & à Cremona XXVI., & fecerunt unum Pontem supra Padum, & dictum castrum vallaverunt triplici fovea; & lignamina, asseres, funes, ferramenta, victualia, & alia necessaria portabantur de Verona usque ad exercitum supradictum. Et eo Anno XXIII. Februarii Domini Hector de Panico de Bononia, Gothofredus de Sesso de Regio, Joannes de Manfredis de Regio, & plures alii nobiles existentes in castro Corfigii, districtus Regii, cum quingentis militibus de Verona, & Ligia supradictæ casualiter equitaverunt contra Civitatem, & Villas districtus Regii: contra quos occurrit Dominus Gibertus de Fojano de Regio tunc Dominus Civitatis ejusdem, & cum ejus militia cepit eosdem Dominos Hectorem

rem

Bona

Verone reddit
x Deinde

x al
Put pi
x dñi

x Ant

// diu
riete

de la
scriptis

L

XVIII

LXXX

monasterii de villa nova

x mortuus est.

L die

Luchis

+ alii

earum

T. Cui

potestas

x regn. et delet.

x opere

strenuus

per

x

requirita liga

// p. 97.
" eaydem

V destructione

" indicatu
Let ibidem per gullam

vel circa.
secundo

redit

Brixensem

valeum

XVIII

// p. 98.

LX

reius

monasterii de villa nova

x mortuus est.

L die

Luchis

+ alii

earum

T. Cui

potestas

x regn. et delet.

x opere

strenuus

per

x

requirita liga

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

x

rem de Panico', & predictos tam cum omnibus equitibus suis, quam soldatibus dictæ Ligæ. Ex eis confignatis ad botinum in Platea Communis Regii percepti sunt ultra decem millia florenorum. Eodem Anno XVI. Martii. Bononienses traxerunt ad arma contra Dominum Beltramum Legatum Ecclesie Romane, & Dominum civitatis Bononie, & ipsum Legatum in castro Bononie inclusuerunt, & obsiderunt; & XXVIII. Martii ipsum castrum obtinuerunt, & ipsum Dominum Legatum, & ejus familia cum personis, & rebus recedere liberè permiserunt; & Florentiæ honorifice est receptus; denum in civitate Pisarum secepit, & per mare transiens Avignonem applicuit XXVI. Aprilis. Et eo Anno IV. Decembbris Dominus Joannes Papa XXII. in Avignonem mortuus est. Et eo die, & hora fuit Terræmotus maximus Veronæ. Et die XX. dicti mensis fuit electus Papa Benedictus XI., & coronatus. Eodem anno in exitu mensis Junii accensus est ignis in Insulo superiori Veronæ, & crevit in tantum, quod dictum Insulum cum toto lignamine, & cum toto Ponte-Novo cōbustum est, & cremavit per duos dies. Et anno sequenti factus fuit dictus Pons de lapide, qui erat primitus de lignamine. MCCCXXXV. Primo Julii nobiles de Rubeis de Parma dederunt civitates Lucæ, & Parmæ Domino Mastino Secundo de la Scala certis pactis, & conventionibus habitis inter eos, & VII. Octobris idem Dominus Mastinus civitatem Parmæ intravit, & ibidem honorificè est receptus, & dominia civitatum Parmæ, & Lucæ à predictis nobilibus de Rubeis de Parma, qui dictas civitates tenebant, benignè recepit. Et ad civitatem Lucanam misit pro Capitaneo ipsius civitatis Guillielmum de Canatio de Scenabiciis de Bononia. Eodem Anno XV. Septembri. Dominus Giberetus de Foliano de Regio Dominus civitatis Regii dedit Dominum civitatis Regii, Dominum Mastino de la Scala; qui Dominus Mastinus ipsam civitatem Regii liberè tradidit post octo dies Dominis Guidoni, (Philippino, & Feltrino fratribus de Gonzaga Dominis Mantuæ propter certa pacta, & conventiones habitas inter eos & Ligam superiùs nominatam. Qui Domini de Gonzaga dictam civitatem Regii tenuerunt postea XXX. Annis, vel circa. Eodem Anno Ambasciatores de Florentia die XI. Decembri venerunt Veronam, pententes, quod Dominus Mastinus de la Scala Comitatu Florentiæ traderet civitatem Lucanam libere & quiete certis pactis, & conventionibusque inter Comitatu Florentiæ supradictum, & ipsum Dominum Mastinum de la Scala, & Ligam superiùs nominatam habitis & perceptis. Qui Ambasciatores de Florentia VIII. Februarii à Verona recesserunt, nihil penitus obtinentes. Eodem Anno Dominus Carolus filius Regis Bohemiæ vénit in Cariciam, & Tridentum ad intrandum tenuit de bonis Domini Ducis Carentiæ mortui Anno illo de mense Decembri. MCCCXXXVI. Domini Marsilius, Rolandus, & Petrus de Rubeis de Parma existentes Veronæ ad provisionem Domini Mastini de la Scala, dubitantes de ipso Domino, eo quod dissimilati erant, ut dictum fuit per Dominum Azonem de Corrigia de Parma inimicum predictorum de Rubeis, eos presumisse, & tractasse mortem Domini Mastini de la

A Scala, ob quam causam de Verona aufugerunt, & Venetiis se receperunt. Et ea vice de mense Maji omnia eorum bona in Parma, & alibi fuerunt totaliter confiscata & accepta. Eodem Anno ultimo Maji quidam Florentinus dimissus in castro Massæ de Luminana per Regem Bohemiæ tradidit ipsum castrum Domino Mastino pro XVI. millibus florenorum. Et eo Anno primo Julii exercitus Domini Mastini de la Scala existens circa castrum Pontremoli inter Parmam & Lucam dictum castrum obtinuit, datis Custodibus dicti castri quatuor millibus florenorum, salvis personis & rebus eorum, & sic eorum fuit recessus. Eodem Anno Commune, & Consilium Venetorum captata causa contra Dominum Mastinum de la Scala incœperunt guerram suscitare, & nova pacts & conditions contra civitates (predicti) Domini Mastini (de la Scala), & inhibuerunt omnia mercimonia de Terris predictis Domini Mastini de la Scala portari Venetiis, exceptis ferro, lignamine, & victualibus. Et è converso propter hæc odio Dominus Mastinus de la Scala fecit redificare unum castrum cum muro & fossatis in districtu Paduano, marique propinquum, quod appellavit castrum de Salinis. Eodem Anno Florentini diffisi non posse obtainere civitatem Lucanam, pro qua civitate voluerunt tradere Domino Mastino predicto CCC. millia florenorum, & fecerunt ligam & unionem cum Venetis, & inimicis Domini Mastini contra ipsum Dominum Mastinum, & civitates ejusdem, usque ad ultimum exterminium eorumdem. Et sic primo Junii ipsum Dominum Mastinum diffidaverunt, & banniverunt in scalis Palatii Comitatus Venetiis Domino Joanne Francisco dicto Cane de Ca-Dandolo existente Duce tunc Venetiarum. Eodem Anno IV. Augusti Dominus Albertus frater Domini Mastini de la Scala cum eorum exercitu & militia expugnaverunt castrum de Oritio, Tarvisini districtus, quod tenebatur per Venetos, & ipsum obtinuerunt, & in eo ceperunt Dominum Gerardum de Camino, & alios nobiles de Venetiis. Et ea vice XXV. Augusti similiter obtinuerunt castrum de Camino districtus Tarvisii, quod tenebatur per Venetos. Et in eo exercitu Domini Mastini (de la Scala) de propriis Soldatis fuerunt ultra duo millia equitum, & V. millia peditum armatorum. Eodem Anno Veneti, & Florentini creaverunt, & fecerunt Dominum Petrum de Rubeis de Parma eorum Guerræ Capitanum Generalem, & adunaverunt apud castrum Motte districtus Tarvisii tria millia equitum, & V. millia peditum armatorum, cupientes vindictam sumere contra Dominum Mastinum (de la Scala), & Civitates ejusdem. Et eo Anno una Pars contra alteram plures res notabiles in armis pertractati sunt:

MCCCXXXVII. VI. Martii. Dominus Guillielmus de Campo Sancti Petri tradidit castrum Trituli Venetis, & similiter ea vice XII. Martii usque ad principium Maji predictum Dominus Mastinus de la Scala, obtenta per Venetos plurima castra districtum civitatum Domini Mastini supradicti, videlicet Campum Sancti Petri, Coneglanum, Rigenzonum, Asolum, Romanum, Sanzenonem, Viorum, Mesestrum, & Serravallum. Eodem Anno VIII. Julii. Dominus Carolus accepit Cividale Domino Mastino per tractatum, & ultimo

aufugierunt
 " mensis " Martii
 " accepta
 " Luminana
 L de la Scala " VI
 " Turri
 F Pontremoli
 " milia
 " capta
 " et pro guerram " VI
 " possendo
 " bannierunt
 " Venetiarum
 " Tarvisii
 " Grotio " Tervisii
 " Souino Gerardo
 " p. 107.
 L sequ. destructus non delet.
 L dicti " VI
 " Me
 " generale
 " per tractatus plurimos sunt
 " Triuli " Venetis
 " predictus
 " suprascripti
 " Asolum " Viorum
 " Serravallum
 " VII

|| p. 108

" coniunctis

castrum
Dominus Petrus de
Rubeis
et militia Venetorum et Flo-
rentinorum
et homines. Et soldatos

et populi a verum
predicti
et "co
Venetiis
mensibus multis

equo vulnera ipse dominus
Petrus

multe obsequie
intit. et affixe
cuiusque "bonum
et Guido * Corrigia
o - neus nobiles
Foliano
tunc
et hominibus
et militia

"luce

|| p. 110

"Albertinus

medictum

Verone
Corrigia

18

Augusti dictus Dominus Carolus habuit Fel-
trum intrinsecis fame convictis, & alia plura
castra proditoriè sibi accepta. Eodem Anno
Dominus Marsilius de Carfaria existens in ci-
vitate Paduæ, habitu longo tractatu cum Ve-
netis, & Domino Petro de Rubeis Capitaneo
exercitus Venetorum, & Florentinorum, ha-
bitu primo ipsis Venetis per longam machi-
nationem (manganorum castro) de Salinis,
ipse (Capitaneus) cum exercitu suo intravit
III. Aug. Civitatem Paduæ apertâ sibi
portâ Pontis Corvi per Dominum Marsilium
de Carfaria supradictum, & ipsam Civita-
tem obtinuerunt (; & stipendiarios) Domini
Mastini de la Scala prædicti derobaverunt,
& totaliter eorum armis, & arnixis expolia-
verunt, & plures ceperunt ex eis, inter quos
captus fuit Dominus Albertus frater Domini
Mastini (de la Scala) cum pluribus Veronensi-
bus, & Venetias in carceribus missus est, &
ibi (per multos menses) stetit. Et sic factus est
Dominus Marsilius de Carfaria supradictus ci-
vitatis Paduæ Dominus Generalis. Et ea vice
VI. Augusti Dominus Petrus Rubeus cum Exer-
citu Venetorum ivit in obsidionem castris Monti-
silicis, & ibi pugnando in quadam scara-
muëa per unum peditem de intrinsecis per-
cusus est de quadam lancea (ipse Dominus Pe-
trus Rubeus, ex quo vulnera) expiravit; & in
Sancto Marcò de Venetiis pro ipso Domino
Petro multa obsequia & honores per Venetos
tunc fuerunt facta. Eodem Anno existentibus
Dominis Guidone de Corrigio de Parma Ca-
pitaneo, Nobilibus de Foliano de Regio, &
Dominis Bonetô de Malavexina de Verona
existente Rectore Civitatis Brixiae pro Domino
Mastino de la Scala: Dominus Azo Vicecomes
Dominus Mediolani per tractatum habitum
cum certis de Brixia Nobilibus V. Octobris
cum ejus Exercitu intravit civitatem Brixiae,
& eam obtinuit totam, excepto castro civita-
tis. Qui Rectores cum gente Domini Mastini
fugerunt, & applicuerunt Veronam octavo
Octobris. Et ea vice ipse Dominus Azo obti-
nuit castra Ponti Vigi, & Canedi, & plura alia
castra districtus Brixiae. Et primo Decembris
Gentilis de Ciprianis Capitaneus castris civita-
tis Brixiae pro Domino Mastino id castrum de-
dit Domino Azoni prædicto.

MCCCXXXVIII. VII. Martii. Dominus
Marsilius de Carfaria Dominus civitatis Paduæ
morte naturali decessit. Et X. Martii Dominus
Uberinus de Carfaria post ipsum factus
est Dominus civitatis Paduæ. Et eo Anno pri-
mo Aprilis Ambassatores, & Legati Florenti-
norum, & Dominorum Lombardie cum Ve-
netis in Civitate Venetiarum existentes, firma-
verunt Ligam contra Dominum Mastinum (de
la Scala), eo quod de pace fienda non pote-
rant convenire. Et eo Anno XII. Augusti ca-
strum Montisilicis redditum fuit Venetis; &
Rocha castri prædicti primo Decembris defen-
dui victualium redditum fuit prædictis Venetis,
& Paduanis. Eodem Anno XXVII. Augusti
Dominus Mastinus de la Scala equitando per
civitatem cum Domino Azone de Corrigio post
cenam in Solis occasu, instigatione ipsius Do-
mini Azonis Dominum Bartholomœum de la
Scala Episcopum Veronensem manu propria
gladio interfecit, ex qua morte cum Romana
Ecclesia multa mediante pecunia reconciliatus
est, & absolutus finaliter.

φ quod castrum obtinuerunt yto Junii, resignatum in manus domini Guilielmi de Castro Barbo
recipienti vice et nomine domini Mastini predicti.

MCCCXXXIX. X. Januarii Dominus Al-
bertus de la Scala, qui erat Venetiis carcera-
tus, exivit carceres (supradictos) pæctis habitis
inter Dominum Mastinum de la Scala ex una
parte, & Venetos, Florentinos, & Paduanos
ex altera (parte): videlicet quod Veneti habere
deberent civitatem Târvili, & ejus distri-
ctum, quod habuerunt X. Januarii. Paduani
tunc habuerunt castra Bassani, & Castri-Baldi
districtus Paduæ. Florentini habuerunt castra
Pesse, (Buzani), & Claravallis districtus Luce.
Et sic pax facta fuit inter eos, & Dominus
Albertus prædictus cum suis fuit à carcere li-
beratus, & XV. Februarii Veronam vénit,
cui obviam ivit Dominus Mastinus (de la
Scala) ejus frater usque Leniacum, & Portum.
Eodem Anno primo Aprilis Dominus
Mastinus de la Scala Lucam ivit, ubi num-
quam prius fuerat, & dimisso ibidem ordine
de custodia civitatis Veronæ reversus est. Et
eo Anno XX. Maii Dominus Albertus de la
Scala ejus frater cum mille & quingentis equi-
tibus, & tribus millibus peditem ivit in obsi-
dionem Marosticæ Districtus Vincentie, quæ
detinebatur per Xichum de Caldano pro-
prietore (ipsius Domini Mastini). Eodem Anno
VII. Julii fuit maxima obscuratio solis paulo
post Nonas, & in tantum quod vix LX. pars
solis (videbatur). || p. 112.

/MCCCXL. XXIV. Octobris Dominus Ba-
lardinus de Nogarolis annorum LXX. morte
naturali decessit, & ad Ecclesiam Sanctæ Ce-
ciliae positus fuit, solo filio Domino Cagnolo
relieto post eum. Et eo Anno XX. Novem-
bris Dominus Vivarius de Vivario de Vin-
centia tractatu domini Mastini de la Scala,
dum esset in Burgo Roveredi Districtus Tri-
dentini, fuit gladio interfactus per Albertum
Avançii de Caldono campanæ Veronensis.
Qui Albertus statim per familiares ipsius Do-
mini Vivarii fuit interfactus; & similiter Li-
liaxius de Gardono, qui tractatum mortis præ-
dictæ duxerat, dum vellet aufugere prope
Villam Sachi, Aticem transundo eques sub-
mersus est. Et ipso die natus est Dominus
Cansignorius de la Scala.

MCCCXLI. XII. Januarii. Dominus Con-
radus à Buchis, & cum eo aliis suis amici de-
capitati fuerunt per Dominum Luchinum Vi-
cecomitem Mediolani, (opponendo eis), quod
voabant prodere civitatem Brixiae Domino
Mastino de la Scala.

MCCCXLII. Die II. Octobris fuit prælium
in campo penes civitatem Lucæ inter gentes
Domini Mastini de la Scala, & gentes Flo-
rentinorum ex una parte, & gentes Mediola-
nensium, & Pisaniorum ex altera. In quo bel-
lo fuerunt ultra VI. milia (equorum armato-
rum), & XV. milia peditem. Et in dicto
bello obtinuerunt Pisani, qui erant in obsidio-
ne circa civitatem Lucanam (prædictam); in
qua (civitate) erat Capitaneus Generalis Domi-
nus Gibertus de Foliano de Regio pro prædi-
ctis Domino Mastino (de la Scala) & Florenti-
nis. In quo bello interfuit Dominus Gibertus
prædictus, & post conflictum dicti belli cum
parte familie, & gentis suæ se reduxit ad cu-
stodiā dictæ civitatis Lucæ. Et plures ibi
mortui, & capti fuerunt per Pisanos, inter
quos mortuus fuit Dominus Fregnanus de Se-
lfio de Regio, & capti fuerunt Dominus Gu-
lielmus de Foliano (de Regio), & Dominus Lu-
chi. || p. 113.

φ quod castrum obtinuerunt yto Junii, resignatum in manus domini Guilielmi de Castro Barbo
recipienti vice et nomine domini Mastini predicti.

↳ dictam pestilentiam ex quinque personis tres, et quasi nullus remansit in civitate ex his qui remanserunt vivi quin (quim ^{cod}) aufugeret ad partes Venetiarum et alibi ubi non erat pestis, deinde reversi sunt et reconciliata est civitas.

Veronæ, & ejus districtu) mortui sunt plus quam dimidia pars hominum, & mulierum; & in civitate nullus remansit, quia omnis Populus fugit propter pestem. Eodem (Millesimo die XII.) Novembris Dominus Ugolinus de Gonzaga Dominus Mantuae gladio interemitus est in camera propria per Dominos Lüdovicum, & Franciscum ejus fratres, qui Dominium "civitatis Mantuae in se libere acceperunt. //

MCCCLXIII. die V. Junii. Dominus Cansignorius^{de la Scala} duxit, & desponsavitⁱⁿ uxorem Dominam Agnetem filiam' quondam Domini Ducis^{de Duratio de Apulia}; & fuit festum in Verona (in Curia Veronæ per XV.^a dies), ubi interfuerunt Marchio Nicolaus Estensis^{cum ejus uxore}, Domina Regina uxor Domini Bernabovis de Mediolano cum maxima comitiva & pulcherfima Dominarum de Mediolano, Dominus Franciscus de Gonzaga Dominus Mantuæ, & plures Ambaschiatores, & ali Nobiles Lombarditæ. Natus est ipse Dominus Cansignorius^{MCCCXL.} V.^o Martii.

MCCCLXV. die XXVII. Decembris fuit

MCCCCLXV. die XXVII. Decembris fuit
in Verona ventus calidissimus^o, (ac si esset) de
mense Junii^o. Eodem Anno die Martis XXI.
Januarii (in festo Sanctæ Agnetis) Dominus Can-
signorius de la Scala, sentiens diutinum Tra-
Etatum contra personam, & statum suum, &
certificatus de Tractatu prædicto, fecit capi
& detineri // Dominum Paulum Albuinum ejus
fratrem, & in castro Pischeriæ includi, &
carcerari fecit^o. Et plures ob illam causam in
Arena Veronæ decapitati fuerunt, videlicet
Frater Dominicus Prior Ordinis Fratrum Præ-
dicatorum Sanctæ Anastasie de Verona, (Ice-
rinus de Sagramoxio), Bartholomæus de Pita-
tis, Aluixius de Manardo, Bonomus à Lardo,
Albertus de Mizolis, Bernardinus Raffe, &
Michaël Secçadinari; & fuit die Sabbati
XXV. Januarii in' die Conversionis Sancti
Pauli, & plures alii carcerati.

MCCCLXVI. Prædictus Dominus Cansignorius de suprascriptis carceratis fecit suspendi super furcas Sancti Jacobi ad Tombam Zampetrum de la Scala, Joannem Graffum filium quondam Domini Nicolai de Dispensatoribus, Zuchetum filium Adæ de Leniaco, & Canti de Cardino Fratrem Philippi de Cardino. Ceteri verò detenti in carceribus Communis Veronæ remanserunt carcerati usque ad mortem Domini Cansignorii, qui obiit die Iovis **XIV.** Octobris MCCCLXXV. in V. hora noctis, qui postea incontinenti de dictis carceribus liberè fuerunt relaxati, & certi confinati. Eodem Anno **XII.** Februarii Dominus Leopoldus frater Domini Ducis Austriae vénit Veronam cum quingentis equis benignè receptus, & die sequenti ivit versus Mediolanum ad desponsandam quamdam filiam Domini Bernabœ de Vicecomitibus Domini Mediolani. Et eo Anno die **VIII.** Martii, dictus Dominus Leopoldus reveritus est de Mediolano, & vénit Veronam, & rediit Austriae desponsata uxore, cum magno festo, & maximis donis sibi factis Mediolani, & in Verona. Eodem Anno die Sabbati **XIV.** Junii Dominus Rodulfus (Dux Austriae) frater supradicti Leopoldi Veronam, vénit cum CCC. equis, & duabus diebus ibi mansit honorifice receptus;

A & die sequenti versus Mediolanum equitavit.
Et Dominus Ambrosius filius naturalis Domini Bernabovis, & Dominus Feltrinus de Mantua Dominus Regii venerunt Veronam (recipere ipsum) Ducem. Eodem Anno (die Dominico XV. Junii) Jacobus à Leone interfactus fuit super viam Communis prope domum suam, & dejectus de equo, quem equitabat, multiplicititer vulneratus. Eodem Anno die Dominico XX. (mensis) Julii Dominus Rodolphus supradictus Dux Austriae (in civitate) Mediolani morte naturali decepsit, cuius cadaver Veronam honorifice portatum fuit, & positum in Ecclesia Sancti Petri Archivolti ante (Ecclesiam Cathedralem) de Verona. Et Dominus Canisgnorius de la Scala fecit fieri sibi maximum honorem cum Clero civitatis Veronae, (& toto Populo); deinde cadaver in Alemanniam fuit delatum. Eodem Anno die XVI. (mensis) Julii Aldrigetus filius quondam Domini Frederici de Castrobarco, qui comitatus fuerat præfatum Ducem, in civitate Mediolani morte naturali, factus, & creatus miles ante obitum ejus; & ipsum Cadaver ibi (fuit honorifice) humatum. Eodem Anno die Iovis XVIII. Julii, Dominus Laurentius da Cà Celso Dux Venetiarum creatus, morte naturali decepsit. Eodem Anno ~~XVII.~~ Julii, Dominus Marcus d' Cà Corner (honorabilis Civis Venetiarum) fuit creatus Dux Venetiarum. Eodem Anno die Lunæ XV. Septembri (horâ serotina) Dominus Luixius Abbas Monasterii Sanctæ Trinitatis de Verona factus fuit Abbas dicti Monasterii de Anno MCCCLXX., & die prædicto fuit gladio interfactus in prædicto Monasterio à quodam suo Monacho, qui vocabatur Dominus Thomaxius de Florentia, & totum Monasterium præfatum prædatum fuit à vicinis & circumstantibus).

(MCCCLXVIII. Indictione IV.) Die Martis tertio Martii. Illusterrimus Dominus Joannes dictus Infans Rex Majolicæ, & Maritus Reginæ Joannæ Reginæ Apulie, applicuit Veronam honorifice receptus; sed die Veneris VI.

(1) super mercatum fori

¹ magnificus (1)

" -rus

p. 132

(1) carceratus

" dominini

(1) Et

Fel tempore,

(1) stete sas abgeschr. Stark
wollen.

Martii abiit versus Mediolanum, equitans cum centum equis. Eodem Anno, (& tempore) inventus est quidam Fons de Rivo Sancti Georgii per canones plumbenos subterraneos per Pontem petræ usque ad Aulam, & Viridianum Magnifici^m Domini Canisignorii de la Scala, deinde ad Capitellum Veronæ, & postmodum per diversa loca civitatis Veronæ.

MCCCLXXIV^m Magnificus^m Dominus Canisignorius^m de la Scala^m morte naturali decepsit. Qui Dominus Canisignorius ante mortem ejus fecit interfici Dominum Paulum Albuinum ejus fratrem, qui erat (in carceribus) in Pischeria per tres dies ante obitum ejus, ut filii ejus naturales, videlicet Dominus Bartholomæus, & Antonius (fratres) dominarentur in Verona. Relaxati fuerunt de carceribus Communis Veronæ omnes, qui carcerati erant pro tractatu Domini Pauli Albuini. Eodem Anno^m Magnificus^m Dominus Dominus Canisignorius de la Sca-

la fecit fieri Pontem Navium, & Granaria à

Canipa Milei, quæ sunt penes Portam Braidæ usque ad Turrim Paleæ, subtrahitā Canipâ Milei, & Canipâ Rofoli, quæ ante fuerant adificatae. (Die autem Jovis XIV. Octobris) ante mortem^m Domini Canisignorii facti fuerunt Domini Generales civitatum Veronæ, & Vincen- tix &c. Domini Bartholomæus, & Antonius fratres de la Scala filii (naturales) de voluntate, & consensu totius Populi Veronensis super Capitello Complunis Veronæ. Et Dominus Bartholomæus fecit interficere Dominum Antonium de la Scala ejus fratrem morte pessima. Et post paucum seu modicum spatium temporis Dominus Franciscus Novellus de Carraria accepit Veronam dicto Domino Bartholomæo. Et sic finivit Dominum illorum de la Scala, qui mutuò se interfecerunt &c. Et sic finis ip- forum est.

|| fecit fieri pontem navium de lapidibus
et granaria, videlicet a Canipa Milei

que ~~menti~~ penes portam Braidam usque ad turrem Paleæ subtracta canipa Milei et canipa Rofoli, que ante fuerunt condite et hodiificate.

MCCCXXXV die Novi XVII Octobris, Dominus Canisignorius de la Scala (sas weiterre wie oben in Text)

chinus de Verme, & Bonetus de Malavexina de Verona, & plures alii Nobiles, & aliæ gentes mercenariæ, & soldati prædicti Domini Mastini de la Scala, & Florentinorum, conducti, (& carceratis) fuerunt in civitate Pisarum. Et eo Anno dicta civitas Lucana per famem & inopiam redditæ est Pisanis.

MCCCXLIII. Dominus Azo de Corrigo de Parma per tractatum accepit civitatem Parmæ Dominis^o Mastino (de la Scala), turpiter expulsis & derobatis gentibus stipendiariis, & Veronensibus Officialibus (ipius) Domini Mastini, nec non Regentibus in ipsa civitate Parmæ pro ipso Dominis^o Mastino, qui erant Dominus Petrus del' Verme, & Dominus Gilbertus de Foliano de Regio cum certis de domo sua. Et in eorum recessu, & expulsione plures ex Populo Parmæ per ipsos interfici sunt in loco, ubi dicitur Cödeponte; deinde per Terras amicorum Veronam se reduxerunt.

MCCCXLV. Dominus Mastinus de la Scala tradidit in uxorem Dominam Beatricem, quæ Domina Regina appellabatur, Domino Bernabovi de Vicecomitibus de Mediolano, ex qua utriusque sexus filios procreavit plurimos. Eodem Anno Dominus Mastinus de la Scala fecit incipi & fundari muros Serfagi de Villa-franca, incipiendo à Mentio usque prope Nogarolas. Eodem Anno fuit universalis terræmotus per totum Orbem, cui numquam fuit similis.

MCCCL. Fuit mortalitas magna in civitate Veronæ, & ejus districtu, & mortui sunt viagesima pars personarum, & hominum, & mulierum; & in aliis civitatibus quasi decima pars personarum. (Et eo Anno fuit Jubilæus tempore Domini Clementis Sexti Papæ). Eodem Anno Dominus Mastinus de la Scala (die XXII. Novembris) fecit desponsari per manum Domini Canis de la Scala Primogeniti ipsius. Domini Mastini in uxorem & sponsam Domina Helisabeth filiam quondam Domini Ludovici de Bavaria Romanorum Imperatoris, ex qua numquam procreavit.

MCCCLI. III. Junii Dominus Mastinus de la Scala morte naturali mortuus est. Natus est MCCCVIII., qui rexit in dominio annis XX. vel circa, relictis post ipsum V. filiis legitimis utriusque sexus, & septem filiis naturalibus utriusque sexus ex pluribus mulieribus. Eodem Anno & die de voluntate Domini Alberti de la Scala, & Populi Veronensis, elekti fuerunt & creati in Dominos Generales civitatum Veronæ, & Vincentiæ Domini Canis Grandis Secundus, Cansignorius, & Paulus Albuinus fratres, & filii quondam Domini Mastini de la Scala. Natus est Dominus Canis Grandis MCCCXXXII. & rexit in dominio civitatis Veronæ & Vincentiæ VIII. Annis, vel circa.

MCCCLII. XIII. Septembris. Dominus Albertus de la Scala frater Domini Mastini prædicti morte naturali decepsit, & natus est MCCCVI. nullo filio legitimo reliquo, & in maxima gratia Populi Veronensis decepsit.

MCCCLIV. De mense Februarii. Dominus Canis Grandis Secundus de la Scala tenens dominium in se solum civitatum Veronæ, & Vincentiæ ivit ad Bolzanum de Alemantia causa solatii, ducens cum eo Cansignorium ejus fratrem, & plures cives de melioribus de Verona, reliquo in Verona Domino Azone de Corrigo (de Parma) Locumtenente dicti Do-

mini Canis Grandis. Qui Dominus Azo, ut postea apparuit, in ejus instigationem ciuitino tractatu habitu cum illis de Gonzaga Dominis Mantuae, una cum Domino Fregnano de la Scala fratre naturali Domini Canis Grandis, & ejus consensu, Dominus Fregnanus (de la Scala) prædictus dominium civitatis Veronæ in se accepit, expulsis gentibus & Soldatis Domini Canis Grandis, & introductis in Verona Dominis^o Mantuae cum eorum personis, Soldatis, & Populo Mantuano. Quibus audiatis, & intellectis per Dominum Canem, subito Vincentiam equitavit, quæ tenebatur nomine suo per Dominum Joannem de la Scala naturalem ipsius Domus, & de Vincentia subito Veronam equitavit versus Portam Campomartii de Verona cum equitibus & peditibus, quos habere potuit de Vincentia, & à Dominis Paduæ, & Venetiarum; & ab alia parte civitatis Veronæ versus Portam Sancti Maximi jam equitaverat Dominus Bernabœus de Vicecomitibus de Mediolano cum octingentis Barbutis, expugnando Portam civitatis prædictæ, nec intrare potuit; & ignoratur quæ de causa venerit Dominus Bernabœus, & in ejus servitio tamen retrocessit, & in Gusolengo hospitatus est. Demum die sequenti, videlicet die Martis Carnisprivii Dominus Canis prædictus intravit Veronam per Portam Campomartii; & in ejus introitu Portæ prope Pontem Navium Dominus Fregnanus in Aticem (omnibus armis armatus) necatus est, (& submersus) Et super Pontem prædictum, seu juxta ipsum Pontem Dominus Paulus de la Mirandula tunc Potestas factus Veronæ pro ipso Lomino Fregnano gladio mortuus est. Et sic recuperavit Dominus Canis prædictus Veronam (pro ipso Domino) Et sic die sequenti, ac (aliis diebus) fuerunt suspensi per gulam in Platea apud capitolium cadaver ipsius Domini Fregnani, & plures alii de Verona, inter quos fuerunt Albionius de la Scala, Dominus Albertus de Monsalcone, Joanninus de Campaniis cum quatuor filiis suis, Magister Jacobus de Padua Physis, Magister Gilibertus Cyroicus, Jacobus de Porcillis, Conradius de Ilaxio, Zanotus frater ex parte matris ipsius Domini Fregnani, Gregorius, & Hieronymus fratres, & filii Thébaldi à Camino, Thebaldus prædictus, Bozolus Conestabilis peditum, Cœlestrinus de Bovis, Gerus de Parma, Nicolaus à Barba, duo filii Domini Regazoli à Lameris. Et plures alii hinc & inde per Veronam fuerunt per gulam suspensi. Et similiter plures gladio fuerunt necati (ob tractatum prædictum, videlicet Dominus Petrus de Verme, Dominus Bonfignori de Braida, Cavedalus, Prognus de Lunixana, Polpatellus, Jacobus Notarius Soltorium, Dominus Joannes de Summoripa, Petrus de Arquariis, Joannes de Montagna, Ubationis à Lameris, & plures alii, quorum nomina, & imagines pictæ fuerunt in Sala Procuratorum Comunis Veronæ, & eorum bona totaliter confiscata; & plures de Verona fuerunt carceri mancipati. Et ea vice Dominus Feltrinus de Gonzaga Dominus Mantuae cum duobus filiis suis, & certis Nobilibus de Mantua, nec non (cum pluribus de Mantua), qui venerant Veronam propter prædictum tractatum in servitio & auxilio Domini Fregnani, in Verona capti fuerunt, & carcerati per Dominum Canem prædictum; & post paucos dies satè improvisè mediante certa quantitate pe-

|| p. 117.

" - ne

la scala

lippus

(18)

18

" dñs

+ Vincentia

+ Domini

1- nat

" VIII^c

+ ignatur

" 8

+ tantura

" 8

|| p. 118.

Lunmarctau

18

(11) 8

18

" 8 (18) sequentibus

+ gallau " im

, del lassio

+ Zerus + Parma

" 8 + gallau

|| p. 119.

+ et necati fuerunt et mortui

" Luliania + Polparelus

" ymagines set formate

(1) con pluribus et infinitis

populi Mantue

" Verone + ob dictum

prædicti

pe-

"a
 "cognatus
 (1) d // p. 120.
 (1) d
 "Verone
 et 2 esc.
 "impera
 "domini
 Maphetus
 "plurinū (sic) (1) d
 (1) i strarum torneorum
 et stolidorum
 "tripidiorum
 * cona 18
 "Alemanniā
 // p. 121. secundus
 "la
 Fecit "minoris
 secundus
 * 4 or "soldos
 (1) predictus
 "soldatos 18
 (1) d
 "daberentur
 // p. 122.
 (1) sunt rec
 (1) d
 (1) predictus "grandus
 18 "quām
 * soldatos
 "in eius filios naturales
 "diutino
 * Adelberius 18
 "missit

pecuniae fuerunt de "carceribus relaxati. Et ea vice Dominus Marchio Brandiburgensis cognatus Domini Canis praedicti cum certa quantitate gentis & comitiva vēnit Veronam ob diētam causam in servitio ejus cognati, (scilicet Domini Canis praedicti,) cupientes unā cum ipso vindictam sumere contra Dominos Mantuę, & Mantuanos: quod Domino Cane contradicente, ipse Marchio recessit indignatus; & sic evasit Mantua à manibus Veronensium ea vice, & tempore. Eodem Anno Dominus Carolus filius Regis Bohemiæ electus fuit, & confirmatus in Romanorum Imperatorem. Et eo Anno Imperator praedictus coronatus fuit corona Ferri in Ecclesia Sancti Ambrosii de Mediolano, ubi interfuerunt plures Domini civitatum Lombardie, quos omnes instituit Vicarios civitatum eorum, nec non Dominus Masseus, Bernabos, & Galeacius fratres de Vicecomitibus, & Domini Mediolani, qui per praedictum Imperatorem instituti fuerunt Vicarii civitatis Mediolani, & aliarum plurium civitatum Lombardie. Qui ipsum Imperatorem in Mediolano solemniter tractaverunt pluribus diebus maximis solemnitatibus Militum, (haftiludiorum, torneamentorum), & aliorum tripudiorum". Et ea vice dictus Imperator Romanum accessit, & ibidem honorificè Corona aurea coronatus est; deinde in Alemanniā satis misere & occulte reversus est. Eodem Anno Dominus Canis Grandis de la Scala fecit fieri Castrum in civitate Verone prope Portam Morbii in Sancto Martino Aquario, & Pontem lapideum super Aticem per directum Rochę dicti Castri, super quem Pontem transitur in Campagnolam versus Burgum Sancti Georgii de Verona. In quo Castro Dominus Canis praedictus habitavit usque ad mortem. Et eo Anno fecit fieri Castrum Monticuli majoris, & exploris muros Seragii de Villafranca.

MCCCLV. Dominus Canis Grandis de la Scala fecit ponī in civitatibus Verone, & Vicentie, maxima onera & Datia, & pro quo libet Campo districtus Verone, & Vincentie exigebat quatuor solidos, & omnia onera imponebat, ut posset pecuniam à suis civibus extorquere, durante tempore vite sue. Eodem Anno Dominus Canis (Grandis de la Scala) fecit jurare omnes stipendiarios ejus in manibus trium filiorum suorum naturalium, cupiens & credens ipsos Dominos relinquere civitatum ejusdem.

MCCCLVI. Dominus Canis (Grandis de la Scala) praedictus posuit in civitate Venetiarum nomine filiorum suorum naturalium, videlicet CC^m millia Florenorum, qui numquam dari debent, nisi filiis supradictis per Dominum Companiis Venetiarum, seu Procuratores Sancti Marci de Venetiis. Nomina filiorum (praedictorum) Fregnanus, Thebaldus, & Giulielmus (de la Scala).

MCCCLVII. Dominus Canis Grandis (de la Scala) ivit Venetias, & ibidem firmavit cum Venetis facta filiorum naturalium, videlicet de pecunia, & thesauro praedicto, quem deposuerat in civitate Venetiarum pro filiis supradictis; & ea vice fecit jurare stipendiarios in manibus filiorum suorum naturalium". Eodem Anno Dominus Bernabos de Vicecomitibus Dominus Mediolani diurno tractatu habito cum quibusdam de Adelberii, & de Torellis Civibus Mantuę, misit Dominum Vale-

Arianum "de Interminellis" de Luca in Capitaneum suum cum Stipendiariis in certa quantitate. Qui Dominus Valerianus per Pontem de Governulo, supra Padum Districtus Mantuę intravit, & accepit Serfagium Mantuanorum, & Burgumfortem cum Ponte Padi; & Rochettam ultra Pontem obtinuit. Ob quam causam Domini Guido, & Feltrinus de Gonzaga Domini Mantuę defectu gentium, & pecuniae impotentes, pro defensione status eorum tradiderunt seu vendiderunt Domino Cani Grandi de la Scala pro XXX. millibus Florensis Castra Castellarii, Caneduli, & Piufortis Districtus Mantuę; & ob illam causam Dominus Bernabos praedictus fecit pacem cum Mantuanis, & eis restituit Serfagium Pontis Padi, & Burgumfortem, ac Rocham praedictam. Domino Ugolino filio Domini Guidonis de Gonzaga praedicti.

MCCCLIV. Die Sabbati XIV. Decembris Dominus Canis Grandis de la Scala in Verona prope Sanctam Euphemiam apud Ripam Aticis gladio mortuus est per Dominum Cansignorium de la Scala ejus fratrem. Qui Dominus Cansignorius eo die de Verona aufugit, & in Montagnana Districtus Paduae (in Hoipatio se recepit); deinde Paduam ivit, ubi honorificè receptus est per Dominum Franciscum de Carfaria tunc Dominum Paduae. Et ea vice die Martig XVII. Decembris cum gente Domini Paduae Veronam intravit; & sic eo die ad Capitellum in Platea Communis Verone ipse Dominus Cansignorius, & Dominus Paulus Albuinus fratres de la Scala, electi & confirmati fuerunt in Generales Dominos civitatum Verone & Vincentie. Et (eo Anno) per decem dies fuit ventus calidissimus in Verona, sicut (si esset) de Mense Iulii, (quodammodo contra naturam).

MCCCLXI. Dominus Cansignorius de la Scala de Mense Maii tradidit in uxorem Dominam Viridam ejus sororem Illustri Domino Domino Nicolao Marchioni Esteensi Dornino civitatum Ferfarie, & Mutine. Et eo Anno Dominus Cansignorius de la Scala praedictus, Dominus Franciscus de Carfaria, Dominus Egidius Cardinalis de Hispania tunc Dominus Bononie, cum Marchia & Romandiola pro Roma Ecclesia fecerunt Ligam & firmatatem fraternitatem inter se, & cum Domino Feltrino Domino Regii contra Dominum Bernabò de Vicecomitibus Dominum Mediolani, Parme, Brixie, Cremonę, Pergami, & Laudi. Et eo Anno contra ipsum Dominum Bernabovem, & ejus Terras fecerunt maximum exercitum, & guerram. Et ea vice Dominus Cansignorius de la Scala praedictus elegit in suum Capitanum & gentis suę in exercitu praedicto Dominum Jacobum ab equis de Verona. Et ea vice obtinuit (dictus) Dominus Jacobus pro ipso Cansignorio de la Scala castra Panegoli, Puzoleni, Gavardi, Gragnani, Pontis Vigi, Gaidi, & plura alia castra Districtus Brixie. Demum quod Liga non bene se habebat cum Domino Cansignorio de la Scala, pacificatus est cum Domino Bernabovem Dominum Mediolani, & eidem omnia Castra praedicta liberè relaxavit. Qui Dominus Bernabos omnia Castra praedicta statim fecit dirui/totaliter usque ad (solum ad futurorum rei memoriam & vindictam).

MCCCLXII. Fuit in toto Orbe mortalitas universalis, & valida, & precipue in Verona, & ejus Territorio, (in tantum quod in civitate Catharinam eius neprem Dominum Ugolino f. d. G. predicit).

¶ El pro firmitate pacis obtinente tradidit in uxorem dominam Catharinam eius neprem Dominum Ugolino f. d. G. predicit.

(1) fundamenta in perpetuam memoriam predictorum

fecit à latere inferiori, & sepes magnas super eo fossato. Et finaliter Custodes ipsarum Rocharum eas voluntarie dederunt, salvis personis eorum & rebus, exceptis armis & balistis. Et eo anno Leo de Aleardis fuit Potestas Cerete.

MCCL. Dominus Icerinus de Romano dominus Verone, & Petrus de Forma*h*iga extens. Potestas Veronae fecerunt fieri foveam seu fossatum à Sancto Spiritu de Verona usque ad Insulam Comitum, seu de la Scala. Et eo anno dictus Dominus Icerinus habuit Castrum, & Villam Montisilicis eidem traditum per Domnum Piscem, & ejus filios & eorum Amicos de Montesilice Districtu Paduae. Et eo anno dictus Dominus Icerinus, prima uxore defuncta, in uxorem accepit quamdam filiam Domini Bontraversi.

MCCLI. Ugo de Sancta Juliana fuit Rector Verone, & Gilbertus & Zavarisi fuerunt Rectores Cerete. Et Dominus Icerinus cum Populis Veronensis Paduae & Vincentie atque Tridenti ivit in Districtu Mantuae in Terra Brulei, & ibi stetit per

XX dies; deinde ivit ad Terram Campitelli villam Districtus Mantuae, & cepit Turrim seu Campanile dicta Terra, & omnes homines qui erant in dicta Turre capti fuerunt, & totam villam Terram combussit, atque praedatus est. Et eodem anno Mediolanenses cum eorum exercitu ex una parte erant in obsidione Civitatis Laudi, volentes eam; & Cremonenses cum eorum exercitu ex una parte erant in obsidione Civitatis Laudi & ipsius, & tamen posuerunt se in defensionem ipsius Civitatis. Tamdem Mediolanenses eam obtinuerunt, eo quod Cremonenses & Papenses terga verterunt Mediolanensis & cum ipsis Cremonensis erant Federicus de la Scala, & Rainierius de Insula, missi pro Ambasciatoribus

Dominii Icerini pro defensione ipsius Civitatis Laudi. Eodem anno de Mense Octobris Conradus Rex Apuliae & Dominus Icerinus de Romano cum Populis Verone Paduae & Vincentie cum magno exercitu & multis exercitis Theutonicorum iverunt ultra Men-

tuum ad Castrum Goli Districtus Mantuae, & ibi steterunt per **XXX** dies ad parliamentum cum Cremonensis Papensis Placentinis & aliis Rectoribus Civitatum Lombardie cum complicibus Imperatoris. Et transactis **XX** diebus reversi fuerunt Veronam, & de praesenti dictus Rex cum ejus comitiva per Portum Naonem cum navigio & maximo apparatu transivit in Apulia. Et eo anno Rainaldus Marchio Estensis existens carceratus in Apulia, mandato ipsius Regis venenatus est & decessit.

MCCLII. Dominus Icerinus de Romano fecit capere Carnarolum de Monticulis, Visum de Beto & ejus filium Pecorarium, Mantesi & ejus fratres, Petrum de Bonis & ejus fratres, Joachim de Cendamo & ejus filios, Florum de Verla & ejus fratres, Albertum de Bebege & ejus fratres, & Henricum Notarium de Panceria, fratres de Cacecis, Andriolum Notarium, & plures alios de Verona, & cum eis Ugongem de Sancta Julianam, multis Paduanis; & de mandato ipsius Domini Icerini condemnati fuerunt omnes predicti per Dominum Bonutium Judicem de Cereta, & trainati per Civitatem Verone, deinde decapitati in Mercato Verone de men-

se . . . Millesimi predicti. **MCCLIII.** Rizardus Comes Sancti Bonifacii obiit in Civitate Brixie in domo fratrum Predicorum de mense Februarii. Et eo anno Buzacarinus de Padua, & Albertus Matognus fuerunt Vicarii Verone, & Gilbertus & Clavarisi fuisse de Lavarisi fuerunt Rectores Cerete. Et eo anno de mense Augusti ivit dictus Comes Nogariam, & Cironem ipsius ex toto combussit.

MCCLIV. Dominus Icerinus fecit capere Taxum de Castro rupto, Thomasum de Grezana, Thomasum de Ocha, Menapacem, Leonem Aleardinum fratres de Messa, Firminus de Cereta, & Federicum ejus filium, Thomasum Suppicognam, & alios multos de Verona, & eos fecit trainari per Civitatem Verone, & in Mercato Verone eos fecit interfici & comburi.

MCCLV. De mense Aprilis Dominus Icerinus fecit capere Ziramontem de Romano ejus fratrem, & ipsum in vinculis ferreis duci fecit, & includi in Castro Semontis; deinde conducti fecit in carceribus Communis Verone, & ibidem mortuus est. Et eo anno misit Icerinum de Regna captum in Marchia. Et eo anno quidam miles de Apulia existens Potestas Tridenti pro Domino Icerino, una cum Azone & Aldrigeto de Castro Barco, & cum aliis Civibus Tridentinis, acceperunt Civitatem & Castra Tridenti in se contra ipsum Icerinum.

MCCLVI. Bonifacius de Marostiga & Compagnus de Padua fuerunt Rectores Verone; & Fraffapaya de Ponti fuit Potestas Cerete; Leo de Alca. Et eo anno Dominus Icerinus cum Populis Verone, Paduae, Vincentie, Tridenti, & Feltri, & cum omnibus ejus amicis undique convocatis, cum magno exercitu ivit ultra flumen Menzum pene Civitatem Mantuae ante portam ipsius Civitatis à latere versus sero; & ibidem stetit per mensem de mense Junii dando guasta continua in villis Mantuae de vicinis arboribus bladis broiliis & domibus eorumdem. Et ea vice Dominus Palavinius Marchio existens Potestas Cremonae cum Cremonensis venuit in eo exercitu in auxilio dicti Domini Icerini. Et eo anno quidam Legatus Domini Papae cum copia soldatorum Ecclesie Romane & maxima turba balneariorum Venetorum Bononiensium Mantuanorum Marchie & aliarum partium iverunt Paduam, & eam Civitatem ceperunt, & Castrum ejusdem Civitatis. Et Dominus Ansarius nepos dicti Domini Icerini, qui erat in Civitate Paduae Vicarius pro ipso Domino Icerino, & Albergerius de Vivario, qui erat cum eo, Vincentiam aufugerunt solummodo cum personis eorum, ipsi Legato Domini Papae Civitate Paduana cum omnibus Castris suis relicta vel relictis, exceptis Montisilicis & Calaonii, que diu steterunt & se defenderunt. Statim Marchio Estensis circa ipsas Rochas custodes in obsidionem misit, ne in dictis Rochis virtualia mitserentur. Et finaliter dictus Marchio dictas Rochas obtinuit. Et statim ea vice dictus Dominus Icerinus fecit detineri in Verona omnes Paduanos, qui erant in Verona & in exercitu cum eo circa Mantuam, & in carceribus positi sunt in Sancto Georgio de Verona, & ibidem mortui sunt omnes. Et transactis XV. diebus dictus Dominus Icerinus cum magno exercitu & ap-

pe-

E domino **p. 66**

Cacetam et Panceriam

om.

A se . . . Millesimi predicti. **MCCLIII.** Rizardus Comes Sancti Bonifacii obiit in Civitate Brixie in domo fratrum Predicorum de mense Februarii. Et eo anno Buzacarinus de Padua, & Albertus Matognus fuisse de Lavarisi fuerunt Rectores Cerete. Et eo anno de mense Augusti ivit dictus Comes Nogariam, & Cironem ipsius ex toto combussit.

not
om.
morte natu-
rali

morte bi-
scriptum
de Falcerii
om.

Albertus de
Falcerii Mago-
nus fuit vice-
reine.
Menapacius de
Mensa fuit po-
testas Cerete.
eo anno

rof
sime die Helle
i. m.
cor. ex
Vipodum

rof
dictus

ipsum

not
vicarii
Leo de Alca-
dis

rof
plenum

not
ante portam

not
tempore

not
Marchie

not
aliarum partium

not
Paduam

not
Civitatem

not
dicti

not
Marchio

not
Estensis

not
dictus

not
dictus

unum fossatum à capite Villefranche usque ad caput Summæ Campanæ. Et eo Anno Fossa-ta Campanæ Veronæ facta fuerunt à domo Mal sanorum Tombæ usque ad Insulam Comi-tum, quæ dicitur nunc de la Scala, ne Comes Rizardus transiret de Mantua ad Sanctum Bonifacium. Et eo anno Aprilis Castrum Ville pie triditum fuit Mantuanis à Silvagno seruo Advocati de Clavica, custodibus ipsius Castris euntibus & récedentibus salvis & libe-ris cum bonis & personis eorum. Et ^{die} XIV. Aprilis Advocatus predictus de Clavica aufu-git ad alteram Partem timore Domini Icerini de Romano. Et eo Anno Henricus de Gazo, Bonzenelus de Gazo, & Cossi Domini Leonis de Carcere, per tormentum in Nogaria mortui sunt per Domnum Icerinum propter Castrum Gadii, quod tradiderunt Domino Turixendo & Mantuanis. Et eo Anno Castrum Nogariæ fuit redicatum, & Comes Bonifacius de Panico, Bartholomæus Abriani, Jacobus & Osto de Frabaldis, & multi alii proditores capti fuerunt, & in vinculis positi in Verona. & Bartholomæus Fra-baldus, & Albertinus de Piris existentes in exercitu cum Domino Icerino ad Castrum Franchum, fugerunt in eo Castro timore ipsius Domini Icerini. Eodem Anno die VIII. Julii Bonifacius Comes de Panico in Padua man-dato Domini Icerini fuit decapitatus. Et eo Anno Castrum & Turris de Gazo Bartholo-mæi de Adriano, & domus Albertini de Pi-ris & Turris Albertini de Castellano, & casa-menta Albertini Siligatis fuerunt dimpta. Et die VI. Julii Turres & Domus Leonis & Pun-ctinelle à Carceribus, & Turris & Casamenta Henrici de Gazo, quæ erant in Castello Ve-ronæ, fuerunt incise & projectæ, & Bartho-lomæus Abriani mortuus est in tormento Ve-ronæ. Et XXII. Julii Castrum Sancti Michaëlis à capite Tejoni captum fuit à Mantuanis, & à Comite Rizardo. Eodem Anno die pri-mo Augusti, Dominus Turixendus fecit com-buri Castrum Gadii. Et eo anno Mantuani, Azo Marchio, & Rizardus Comes cum eo-rum exercitibus & aliis Lombardis cum eis per Joannem de Scanarola XII. Februarii, Et eo anno XXV. Martii Dominus Icerinus pro Comuni Veronæ, & Potestas Mantuæ pro Comuni Mantuæ, unanimiter convene-runt de relaxando omnes carceratos, qui erant in carceribus Veronæ & Mantuæ; quod fa-ctum fuit inter Insulam, & Castellarium; & sic relaxati fuerunt omnes XXVIII. Septem-bris. Et eo Anno Mantuani, Comes Rizar-dus cum Veronensibus extrinsecis, & Azo Marchio Estensis cum Ferrariensibus pugna-verunt ultra Mentiunum cum Domino Icerino & Veronensibus extrinsecis; & ex utraque parte multi capti & mortui fuerunt, & plures equi propter nimium calorem suffocati sunt. Et Tajaferrus & Octolinus de Riœa vice capti, & in carceribus Veronæ mor-tui sunt XXV. Junii. Et eo Anno Dominus Icerinus emit ^{admodum} Turrim & Casamenta quon-dam Gotti, quæ contra fuerunt Evidentiorum, & totum illud, quod Dominus Joannes de Pa-latio habebat, & tenebat in Verona, & ejus Districtum in Vassallis, quam in aliis rebus mobilibus & immobilibus pretio MD. librar. denariorum Veronensem parvorum. Et eo Anno Thomasinus de Grazana fuit Potestas Ceretæ. Eodem Anno Dominus Fredericus

Et eo anno Icerinus de Igna ex mandato domini Icerini de Romano fuit potestas Verone.

Nicolaus filius auctor & collector foliis tota vetera unten.

X) Zu den Auszügen hinfüg. aber: # 25 Taus.
Zagata 15.

A Imperator cum magno exercitu vénit de Apu-lia, & Cremonenses cum militibus suis, Po-mitus Icerinus cum militibus Veronæ, Paduæ, Vincentiæ unæ cum dicto Imperatore iverunt in obsidionem Civitatis Parmæ, & ibi stete-runt per medium Annū ^{nec} & eam minime ha-buerunt, Non iam Gregorius de Monte Longo Legatus Domini Gregorii, præterea Rizardus Comes Sancti Bonifacii, Bernardus Ro-landi de Rubeis de Parma, virtute Romane Ecclesiæ erant in dicta Civitate pro defensio-ne ejusdem. Et similiter Albericus de Ro-mano, Bianchinus de Camino, Azo Marchio Estensis, & multi Lombardi, & Marchiani, cum maxima comitiva erant in Terra Breselli Districtus Parmæ à capite Pontis Padi; & ab alio capite dicti Pontis erat Entius Rex filius ipsius Imperatoris cum Parmensisbus extrinsecis, defendentes, & evitantes quod Victu-alia non intrarent in Parma. Et finaliter Lombardi, & Domini nominati, qui erant in ser-vitum Parmensium intrinsecorum, violenter ceperunt Pontem prædictum, & victualia mis-serunt in Parma; propter quam causam dictus Imperator fecit de novo sedificari aliam novam Civitatem, quam appellavit Victoria, quæ Civitas erat sita inter Parmam & Bur-gum Sancti Donini, & post parvo tempore transtacto post sedificationem dictæ Civitatis dictus Legatus Domini Papæ & alii intrinseci Parmæ dictam Civitatem ceperunt, & ex-planaverunt, magna auri, & argenti spolia depredantes, & multos Saracenos, qui intus erant, mortui gladio; Imperatore versus Cre-monam fugam dare coactus est.

MCCXLVIII. Diatalinus de Cauriastico fuit Potestas Veronæ. Et Federicus de la Scala ^{et} anno fuit Potestas Ceretæ, & Domitus Icerinus de Romano cum Populis Veronæ, Paduæ, Vincentiæ, Feltri, & Belluni ivit ad Castellarium Districtus Mantuæ, & ibidem per Villas Mantuanas maximum gua-stum fecit; & cepit Cepatam Mantuæ stan-do in dicto Districtu Mantuæ per unum Mense vel circa de Mense Octobris, & plures captivos Veronæ in captivitatem duxerunt.

MCCXLIX. Rex Henricus filius Imperato-ris Federici existens apud Mutinam pugna-vit cum Bononiensibus; & in dicto bello idem Rex subcubuit & captus est, & in vinculis aureis in Bononia captivatus est, & cum eo captus ^{fuit} Boxius de Dovaria de Cremona cum pluribus aliis suis & militibus pluribus de Mutina; & statim Mutinenses dederunt & submiserunt se Bononiensibus propter con-flictum receptum ab eis. Eodem Anno Ara-donus de Montefello existens Rector Veronæ, Dominus Icerinus cum Populis Veronæ, Paduæ, & Vicentiae ivit ad Terram Estensem, & eam habuit proditorie pecunia mediante per Vitalianum de Arolda XI. Septembris, & ea die Rocham dictæ Terræ ob-sederunt, & ibi steterunt per duos Menses circa dictam Rocham cum XIII. manganis grossis, in ipsa Rocha die noctuque manganantibus; & ipsum ceperunt, & totam destruxerunt, excepta Turre, quæ remansit pro custodia, salvis per-sonis, quæ intus erant, liberè relaxatis. Et eo Anno Custodes plures dimisit, & stare fe-cit die noctuque per unum Annū & ultra circa Rochas Cerri & Calzioni, ne aliqui de parte Marchionis Estensis possent in eas Ko-chas cum victualibus intrare; & fossata fieri fecit

Veronensibus ^{et} et Paduanis
et Vicentiniis

Fapse

x) eu dem cod.

l illo x) Enticus

dicti

+ mitterentur

V Victoria

Vet Vngulantes

l rot

p. 59.

l VIII. + Henricus

+ in captivitate conductus

l Bosius de Dovaria

+ multis

l hos unquam factum p. r.
negat chronologia.

V et civitatem Mutine

F Aleardus

l p. 60.

V terram & sibi traditam

l > one.

L 5

x) le
L
x m

71.

x) volu

VI on

l rot

l con

nic (in)

l rot

l > on

VERONENSE.

629 multos pedites et
Bagolijs, & milites cepit omnes. Eodem Anno
XVI. Augusti Dominius Federicus Imperator
cum tribus milibus militibus Theutonicis venuit
Veronam, & in Monasterio Sancti Zenonis
benignè receptus est per dictum Dominius Icerinum de Romano, Partem Monticulorum &
Quatuor viginti, qui tunc regebant Civitatem Verone. Sequenti verò die dictus Imperator
cum ejus Exercitu ivit Vacaldum, & ibidem
per XV. dies stetit. Postmodum transiit ultra
Mentum, ad Cremonam vadens. Et statim Paduanis, Trivisini, Vicentini, Azo Marchio Estensis,
Guezere, & Bianchinus de Camino cum
eorum Exercitu iverunt circa Castrum Rivalte
Uguzonis de Crescentiis, & ibidem per unum
mensum moram fecerunt. Quo scito, statim
Imperator reversus est in adjutorium Veronensem,
& ea vice steterat Dominius Icerinus de
Romano per XV. dies cum Exercitu suo contra
Paduanos in Villa Tomba; & Paduanis cum
eorum Exercitu ob timorem Imperatoris &
Domini Icerini à dicto Castro Rivalte dis-
cesserunt, ipso Castro penitus non obtento.
Et eo Anno & Mense dictus Azo Marchio
Estensis, qui tunc erat Potestas Vicentie, au-
fugit ex Civitate predicta, & Padua se recepit.
Et tunc Imperator & dictus Dominius
Icerinus cum eorum Exercitu & Populo de
Verona ceperunt dictam Civitatem Vicentiam
nullo contradicente. Et Theutonicus Imperato-
ris inhonesto modo spoliaverunt & derubave-
runt Civitatem & Dominas mulieres Vicen-
tinas auro & argento & aliis bonis suis. Et
de voluntate dicti Imperatoris Dominius Icerinus
de Romano elegit & constituit Gulielmum
Vicecomitem de Mantua Potestatem Vicentie.

MCCXXXVII. VI. Exeunte Julio Gerar-
dus de Dovaria de Cremona Potestas Verone
existens, una cum Populo Veronense & auxi-
lio Paduanorum & Vicentinorum & eorum
Populis & Carrociis iverunt circa Castrum
Sancti Bonifacii, & eum Castrum obsiderunt
cum novem mangani & pluribus tortorellis
seu manganelis, & ibidem steterunt usque ad
diem V. Octobris, Castro penitus non obtento
occasione Imperatoris, qui cepit ipsum Ca-
strum in se. Eodem Anno XXI. Septembris
dictus Federicus Imperator predictus de-
scendit de Alemania, & hospitatus est ad
Manticum, deinde ivit ad Vacaldum, & misit
pro Rizardo Comite de Sancto Bonifacio, qui
venit ad eum pro pace tractanda inter ipsum
Comitem, & Veroneses intrinsecos, & XIV.
Septembris applicuerunt in Districtu Mantua-
no VII. millia Saraceni sagittarii missi de Apu-
lia in adjutorium Domini Imperatoris. Eodem
Anno VII. Octobris dictus Imperator cum ma-
gno exercitu ivit circa Castrum Monteclarii
districtus Brixie. In ejus adjutorium interfuerunt
Cremonenses, Parmenses, Mutinenses,
Regini, & Icerinus de Romano cum quingen-
tis militibus Paduanis, Trivisni, Vicentinis,
Veronensis, & Mantuanis. Et interfuerunt
multi Milites de Tridento, & duo millia de
Alemania, & illis VII. millia sagittarii Sar-
aceni. Quod Castrum obtinuit dictus Imperator
XXI. Octobris. Et eo Anno Ix. Novembris
fuit hospitata in Monasterio Sancti Zenoni
de Verone, & honorificè recepta. Eodem
Anno XXVI. Novembris dictus Imperator cum
prædicto Exercitu apud Cremonam magnum
bellum commisit cum Mediolanensis, &
Tom. VIII.

F donina imperatrix

Das folgende alles im Cov.
überschlagen bis unten
zu dem Zeichen X

630

A amicis eorum; & plures milites & pedites
de Mediolano tunc mortui & capti fuerunt,
Imperatore victoriam obtinente. Inter quos
captus fuit Petrus Comes de Venetiis, qui
erat tunc Potestas Mediolani, & ipsum Potestas
super Garroccio Mediolanensem ligatum
conduci fecit in Cremonam; deinde misit ip-
sum in Apuliam, & super ripam Maris ad
furcas ipse Petrus fuit suspensus. In quo bello
mortui ceciderunt Albertus de Arcule, & Ri-
prandus de Zerlis. Et eo Anno Johannes Urso
de Jebeto fuit Potestas Ceretæ.

MCCXXXVIII. XII. Maii. Quædam No-
bilis Domina filia dicti Imperatoris, nomine
Salvaza, cum maxima comitiva stetit in Ecclesie
Villa Ceretæ per XI. dies ad expensas
Communium Ceretæ & Leniaci, ibidem ho-
norificè pertractata; & XXII. Maii ivit Ve-
ronam; & in die Pentecostes ante januam San-
cti Zenonis de Verona idem Imperator eam
dem Domina Salvazam ejus filiam tradidit
in uxorem Domino Icerino de Romano, quam
idem Dominius Icerinus guadiavit & desponsa-
vit, & eam conduxit in Veronam in domo
habitationis Comitis Bonifacii de Panico cuin
solemnitate maxima nuptiarum. Eodem Anno
Imperator prædictus Veronam vénit à Cremo-
na, & in Monasterio Sancti Zenonis XXII. Maii
hospitatus est. In eodem die Pentecostes in
Campo Marcio magnam Curiam celebravit,
cibo & potu reficiente se & eosdem qui
in solemnitate prædicta aderant, & XXVIII. Junii
Junii idem Imperator cum omnibus suis ivit
ad hospitandum in Terra Goiti districtus Man-
tuæ. Eodem Anno VIII. Julii magnum præ-
lium fuit in Prato Sanctæ Justine de Padua
inter Azonem Marchionem Estensem, & ami-
cos ejusdem ex una parte, & Icerinum de Ro-
mano & Paduanos ex altera parte; & finaliter
Azo prædictus cum parte sua fugit, & ex
ipsis plures mortui & capti fuerunt, inter
quos captus fuit Jacobus de Carraria & qui-
dam ejus filius: ob quam captionem ipse Ja-
cobus de Carraria effectus est amicus intimus
dicti Domini Icerini. Et eo Anno propter ali-
qua verba suspecta inimicus effectus est: prop-
ter quod Robaldus Franciscus, qui tunc erat
Potestas Padua pro dicto Domino Icerino,
fecit ipsi Jacobo de Carraria caput amputari
publicè in platea.

MCCXXXIX. XXVI. Junii. In Prato Mo-
nasteri Sancti Zenonis Domini Icerinus de Ro-
mano & prædictus Bonacursius de Palude Po-
testas Veronæ & tamquam Rectores Veronæ,
pro se ipsis & Populo Veronense consentien-
te juraverunt obedire mandatis Domini Im-
peratoris Frederici & Conradi ejus Impera-
toris filii in manibus Petri de la Vigna reci-
pienti mandato & nomine dicti Imperatoris de
firma pace tenenda cum inimicis usque ad Fe-
stum Sancti Michaëlis & ultra, ad voluntatem
dicti Imperatoris. Et eo Anno XIV. Januarii.
Bonacursius de Palude Veronæ Potestas con-
duxit obsides Paduanorum usque Valegium,
deinde ad Imperatorem; & eo tempore fecit
diruere Turrem illorum de Lendenaria, Calza-
busanorum, de Montagnana, illorum de Pi-
scina, & Sancto Quirico, & plures Turrem
alias Civitatis Veronæ. Et eo Anno Imperator
Fredericus Ruzerius à Parma veniens &
Cremona, vénit Veronam XVI. Januarii, &
eo tempore ivit in Marchiam Trivisianam, &
obtinuit Civitates Vincentia Padua & Ter-
tii,

T t 2

vita coniux:
Junii 2. d.
et Bochmori
nupti regula

yisi, quem Imperatorem Paduani cum eorum
Carroccio honorifice receperunt; & pax ab eo
Imperatore facta & publicata fuit ibidem.
Quo Imperatore Paduae existente, Dominus
Gregorius Papa Nonus eumdem excommuni-
cavit pluribus sententiis & processibus pu-
blicatis contra eum, & sequaces ejus. Eodem
Anno **XIII.** Junii Idem Imperator bannivit
& in banno cridari fecit omnes de Parte Co-
mitis Rizardi; & confiscata fuerunt & pu-
blicata eorum bona in Communi Veronae,
nisi ad octo dies se personaliter comparerent,
seu presentarent. Eodem Anno idem Imper-
ator apugnavit Castrum Plumati distictus
Bononiæ, & eo Anno obtinuit eum. Et eodem
Anno Bonacursius de Palude Potestas Ve-
ronæ, una cum Veronensibus habuit consilium
destruendi Castrum Calderii tunc Episco-
patus Veronensis. Et eo Anno **IV.** Octobris
MCCXXXIX., **XXVI.** Junii flumen Aticis
in tantum crevit, quod Pontem Novum,
Pontem Navium, & omnes alios Pontes Ci-
vitatis Veronæ dirupit & fregit; & ultra quin-
quaginta Molendina, quæ erant in Atice in
Civitate submersit; & Pontem Sancti Nata-
lis & murum Portæ de Morbio, & in pluri-
bus aliis locis muros Civitatis Aticis aqua
demesit; & plures domos in Insuolo, & in Ci-
vitate implevit aqua & dirupit. Et ferè per
quatuor dies & plures aqua Aticis per Civita-
tem fecit transitum cum maximo decursu, &
deinde cessavit.

MCCXL. **IX.** Januarii Turrixendus filius
olim Robaldi reddidit Castrum Orsanici Iceri-
no de Romano, recipienti nomine Imperato-
ris, & Custodes posuit in eodem; propter
quod idem Turrixendus redit & intravit in
Civitatem Veronæ. Et eo Anno die **VII.** Fe-
bruarii dictus Icerinus de Romano fecit duci
captos Morbius de Ponceto, Bonaventuram
eius filium, Benasutum Judicem de Pitadina,
& in vinculis ferreis in Castro Bassani eos fe-
cit includi. Eodem Anno Jacobus Teupolus
Dux Venetiarum cum Venetis, Azo Estensis
Marchio, Rizardus Comes Sancti Bonifacii
cum Mantuanis, Albricus de Romano, Bian-
chinus & Guiffere de Camino, Gregorius de
Montelongo delegatus Domini Papæ Gregorii
cum ceteris aliis Militibus Lombardis & Ro-
mandioli obsecerunt Civitatem Ferrarie, &
ibi steterunt a Feste Sancte Marie de Februa-
rio usque ad primum diem Junii, & eam Ci-
vitatem obtinuerunt eis traditam per tractatum
Bertholomei, Marchekini Parvi, Menabovis,
& Sozinelli de Lamberti & aliorum Prodi-
torum pactis factis per Dominum Salinguerram
Dominum Ferrarie, Paulo Intraverlatio de
Ravenha & aliis Dominis nominatis, qui in-
terfuerunt obsecione Civitatis predicitæ. Et eo
Anno Robaldus Franciscus Potestas Padue pro
Imperatore Federico pugnavit prope Pontem
Rubeum cum Azone Marchione Estensi & suis
Militibus & Vincentinis; & perdidit predi-
ctus Marchio, & plures capti fuerunt, inter
quos Guizardus & Rizardus de Lendenaria
& Fava de Liulcis de Ferraria capti fuerunt
& Paduam conducti. Eodem Anno Ugo de
Curte de Parma fuit Potestas Veronæ, & **XV.**
Maji ipse Potestas, Bonifacius de Panigo, Comes
de Panigo, & Bonacursius de Palude cum
Militibus & populo de Verona, cum plaustris
& navibus iverunt per terram & aquam per
flumen Aticis versus Abbatiam contra Azonem

A Marchionem Estensem & ejus Amicos &
Partem in succursum & adjutorium Castrum
Gaibi, quod tenebatur per Veronenses; & nis-
hil facere potuerunt. Immo turpiter recesserunt,
dimissi eorum navibus & plaustris; &
ea vice Castra Fratres & Gaibi capta & de-
structa fuerunt pro parte ipsius Marchionis.
Et eo Anno Dominus Icerinus de Romano fe-
cit amputari capita Joannis Bosii & Bonze-
noni Notarii de Gavardo, in Palatio Commu-
nis Veronæ, quia confessi fuerunt voluisse tra-
dere Castrum Hostilem Domino Philippo Epis-
copo Ferrarensi. Eodem Anno Gerardus Ran-
gonus de Mutina Potestas Mantuae cum populo
Mantuano venerunt Trevenzolum & ad Villas
circumstantes Districtus Veronæ pugnaturi cum
Veronensibus, qui equitaverunt ad Treven-
zolum, & ibidem cum Mantuanis acriter pu-
gnaverunt; & obtinuerunt Veronenses contra
ipsos Mantuanos. In quo bello ipse Gerardus
de Rangone Potestas Mantuae mortuus est; &
Bochadafinus de Mantua Capitanus Mantuae
& plures alii Mantuanii capti fuerunt, & in
vinculis ferreis Veronæ conducti & carcerati
fuerunt. Et eo Anno de Mense Augusti Do-
minus Fredericus Imperator obsedit Civitatem
Ravennæ, & XXII. Augusti ipsam Civitatem
obtinuit. Et eo Anno Dominus Henricus de
Egna fuit Potestas Veronæ et Carnalorus de Monti-
ciliis fuit potestas Cerete.

MCCXLII. de mense Januarii, Ugocio de
Pilio dedit Castrum Monticuli majoris, & om-
nia eius alia Castra, & Petrus Comes de Mon-
tebello dedit Castrum Montebelli Domino Ice-
rino de Romano. Et eo Anno Dominus Hen-
ricus de Egna tunc existens Potestas Veronæ
fecit magnam Curiam Militum & Dominarum
cujuscumque conditionis in Palacio Domini
Veronæ, & in Foro seu Mercato Veronæ
Milites bagordaverunt, & tunc Domine ba-
laverunt in Ponticillis factis extra Palatum
Comunis Veronæ. Et eo Anno die **XXV.** Marti-
i ignis comburrit totum Castrum Monta-
gnanum. Et Dominus Henricus de Egna Po-
testas Veronæ & Dominus Icerinus de Romano
cum Veronensibus in eam Terram Montagna-
nam intraverunt, & eam mitigaverunt, & unum
Zironem seu Rocham fecerunt in ea. Et eo
Anno datum & traditum fuit eisdem per pro-
ditores circa Castrum Archularum, portanti-
bus proditoribus extra dictum Castrum omnia
eorum bona, exceptis viualibus & balistis.
Eodem Anno Montefratatus filius Ganzoli de-
dit ejus Castra Domino Icerino de Romano,
videlicet Castrum Veterum, Bubulcam, &
Vestenam. Et eo Anno factum fuit Forum
seu Mercatum Veronæ, & de quadrellis sale-
catum, & de lapidibus Domini Guilielmi de
Zerlis. Et eo Anno Advocatus de Clavica
de Veronæ dedit Castrum Vilinpente Comuni
Veronæ, & expulsi guardas Communis Man-
tuæ, quæ erant & tenebant dictum Castrum.
Et eo Anno Mantuanii destruxerunt Turfum &
Castrum Moraticum.

MCCXLIII. **XXI.** Martii, Brixenses, Man-
tuani, Rizardus Comes Sancti Bonifacii, &
Dominus Turrixendus ceperunt Castrum Gazi-
& eum manierunt; & in eorum adjutorium
venit Dominus Icerinus de Romano cum Mille
& quingentis Militibus de Marchia. Et eo
Anno Dominus Henricus de Egna tunc Po-
testas Veronæ una cum Veronensibus ivit ad
redecorandam Villafrancam, cum magnis fossa-
tis, belfredis, & una Turre; & fecit fieri
unum.

Et eo anno domini Conradus et
Bartholomeus Abriani fuerunt potestates
Cerete.

paratu ivit contra dictum ^{am}Potestas Legatum Padupis, & in Burgis stetit per plurimis diebus credens Civitatem recuperare, quod non fecit. Et ^{deum} reversus est (Veronam). Et eodem Anno Petrus de Leniaco, Bonincontrus de Sancto Petro Leniaci, Martinus de Via, & multi alii de Leniaco in Vigilia Omnis Sanctorum interfecerunt Contadu Canis, qui erat Potestas Leniaci, & cum eorum filiis, & uxoribus fuderunt ad aliam partem clamantes alta voce:

Miles marchio ^lViva il Marchese Azo da Este! La Terra è nostra! habentes secum in Leniaco Insignia est terra ^{II p. 67} ipsius Marchionis. Et eo Anno transactis paucis diebus credens Civitatem recuperare, seu Leniacum, Bonfadus de Colonia, & Aprilis ejus filius & plures alii de Colonia cum eis dederunt Castrum, & Villam Coloniam Marchioni Estensi, & parti Comitis, & timore Domini Icerini ad alteram partem fuderunt.

MCCLVII. Thomaeus de Mafone, Carus de Vincentia, & Zacharia de Ferraria existentes Vicarii Veronae, & Bonaventura de Verme existens Potestas Cerete, Dominus Icerinus de Romano fecit capere Fredericum, & Bonifacium fratres de la Scala, Boninsignia de Clavica sacerorum dicti Federici de la Scala, Avancium Montevelli, Jacobinum Zofenoni, & omnes de domo sua, Zenarium de Belde Ponte, Bonaventuram Alberti Trentini, & fratres ejus, Nicolaum Trentinum Petri Duri, & Antonium de la Mel, & multos alias Veronenses, tam Nobiles quam Civiles, quos dixit esse proditores contra ipsum Dominum Icerinum, eo quod volebant tradere Civitatem Veronae Mantuanis, & Azo Estensi, & ipsos omnes fecit trainari per Veronam, & per forum Veronae ad sonum Campanae, & combusti, & mortui fuerunt in dicto foro de mense Octobris. Eodem Anno Dominus Albricus de Romano venit ad preceptum Domini Icerini ejus fratri, & eidem reddidit Civitatem & Castra Tervisii; & pacem inter se facerunt osculo & signo pacis in Castro-Franco Districtus Tervisii ^{VIII} Maii; & in signum firmæ pacis & concordie dictus Dominus Albricus dedit eidem Domino Icerino tres filios suos, ^{in pignus & fidem pacis;} quos posuit in Castro Sancti Zenonis pro pacis perpetuæ conservandæ securitate.

MCCLVIII. Thomaeus de Mafone, & Zacharia de Ferraria existentes Vicarii in Verona, & Maftinus de la Scala existens Potestas Cerete, Dominus Icerinus fecit capere Bassianum, & Bellafrangam ejus filium, Gabrielem Zanini, & ejus filium Joahem Zaninum, Bon-Joahem de Calzariis, & ejus filios, & omnes de domo sua, Zordanum de Capitalibus, & fratrem ejus, & multos alias tam Civiles quam Nobiles de Verona, qui omnes in judicio premortui sunt primo Februarii mandato dicti Domini Icerini. Eodem Anno ^{am} Dominus Philippus Archiepiscopus Ravennæ Sanctæ Romane Ecclesie Legatus, & Dominus Colladocæ electus Potestas Bishop Veronæ, Simon Domini Bonifacii de Fojano de Regio existens Potestas Mantuae, Bianchinus de Camino, Pancera de Argo, Buratus de Sala, cum populis Brixiae, & Mantuae, existentes circa Castrum Torreelle Districtus Brixiae, & volentes prohibere ne trecenti milites Domini Icerini, qui erant Cremonæ, redirent Veronam, dictus Dominus Icerinus cum suis militibus & populo Veronae, Vincentiae, & Feltri ivit

A versus exercitum Toreelle, dimissâ in Pischedria certa Populi quantitate; & cum eod Legato, & eum suis acriter pugnavit, & victoriā habuit de predicto Legato; & plures capti & mortui fuerunt, inter quos captus fuit predictus Legatus, Episcopus Veronæ similiter, Potestas Mantuae & Brixiae, Buratus de Sala, & plures alii de Brixiae & de Mantua, & Veronæ conducti in carceribus Zerlorum, & de Turte alta in captivitatem positi fuerunt die XXVIII Augusti. Et die sequenti dictus Dominus Icerinus cum ejus exercitu intravit Brixiam, & eam pacifice obtinuit, & quiete venientibus omnibus ad ejus mandata sine ulla contradictione tenore.

B MCCLIX. ^{viii} Domus Icerinus de Romano cum maximo apparatu & populis Veronæ & Brixiae, ivit circa Castrum Fratrum Vincentianorum Districtus Vincentie, & ipsum Castrum obtinuit cum omnibus qui intus erant, & omnes mala fecit morte interfici. Et statim reversus est in Territorio Brixieni circa Castrum Urcii, devastingo omnia circa ipsum Castrum. Deinde ivit Monzam Districtus Mediolani, deinde Cassanum ultra flumen Adda, & in transitu dicti fluminis Boxius de Dovaria cum suis ivit contra dictum Dominum Icerinum, & eum personaliter cepit, & conduxit eum captum, & vulneratum in Castro Sonzini Districtus Cremonæ, ex quo vulnera idem Dominus Icerinus mortuus est XXVII. Septembri, & in Arcâ marmorea sub scalis Palatii Castri Communis Soncini sepultus est, & regnauit inter hostes viriliter dimicando annis XXXIII.

(Nota quod hic habuit Principium Dominus Mastinus de la Scala faciendi se dominum Civitatis Veronæ.)

MCCLX. Post mortem ^{am} Domini Icerini de Romano Dominus Mastinus Primus de la Scala factus fuit Potestas Veronae. Et eo Anno Dominus Albricus de Romano cum uxore, & filiis filiabusque suis reduxit se in Castro Sancti Zenonis Districtus Tervisii, tenens ipsum Castrum pro ejus huius, & suorum, occasione mortis Domini Icerini leius fratri. Et ea vice Boxius de Dovaria de Cremona, & cum eo Azo Marchio Estensi, Mantuani cum populis, & Carpocii Ferrarie, Mantuae & Cremonæ, nec non populi & Communia Veronae, Paduae, & Vincentie, & Tervisii, iverunt ad dictum Castrum Sancti Zenonis in obsidionem, & ibi steterunt a primo Maii usque per totum mensem Augusti. Quod Castrum Sancti Zenonis captum fuit per eosdem tractatus Messia de Porcillis, qui erat in custodia dicti Castro cum aliquibus Teutonicis dicto tractatus consentientibus; & in eod Castro captus fuit dictus Dominus Albricus de Romano cum uxore, & liberis, & statim fuit ipse Dominus Albricus gladio intersectus, ^{et eius} una cum uxore, & liberis cum filiabus ipsorum feminabus Omnes fuerunt igne crematis, & combusisti omnes, scilicet mulieres, masculi vero divisi fuerunt inter dictos membranum. Et dicti Dominus Civitatum predicatorum habuerunt unusquisque portionem eis tangentem.

MCCLXI. De mense Septembri, Anno completo Potestatis ipsius Domini Mastini de la Scala, & de ejus voluntate factus fuit Potestas Veronae Dominus Andreas Zeno de Venetiis. Et eo Anno Azo Estensi Marchio cum Ferriensibus, Lysisius Comes Sancti Bonifacii cum Ve-

* suos cod.

— belle cod.
fuerunt capti archiepiscopus delegatus

Vicariatem
et castra ipsius Brixie
habuit

II p. 70.

V personis masculis et feminabus
que erant in eo castro
et devastare.

Licit

L

et rexit victoriosus in
preliis contra

multorum 555

(Am Rande v. anderer
Hand etwas jüngere): Nota
domini de
la Scala. (Das ist die am
Rande abgeschn.)

II p. 71. — defensione et timore
eius et personarum filiorum
eiudem

et mortui et sepulti in Soncino.

Et Antonius ^{et carotii cod.} (etwa Lautstellung
aus Antichoriam, 2)

dem

Omnes fuerunt igne crematis, & combusisti omnes, scilicet mulieres, masculi vero divisi fuerunt inter dictos membranum.

Et dicti Dominos

Civitatum predicatorum habuerunt unusquisque

portionem eis tangentem.

X das folg. siehe i. Ms.

— rot.

Ve-

Veronensibus extrinsecis & illis de Lendenaria iverunt contra Civitatem Verone ferè per quinque Millaria, credentes ipsam Civitatem violenter intrare; quod minimè facere potuerunt. Sed ^{retra acti} caltra vertentes, obtinuerunt Castra Colonie, Sabloni, Leniaci, & Gironem Castrum Ponti; & in eo Gironem Castrum stetit ipse Loysius ^{comes} cum tota familia sua per ~~X.~~ menses & ultra. Et tunc temporis illi de Leniaci dederunt Terras Leniaci & Ponti dicto Domino Mastino de la Scala, & parti intrinsecis de Verona, & expulerunt dictum Loysium Comitem à dictis Castris. Et eo Anno illi de Lendenaria cum omnibus de Pomo eorum & aliis extrinsecis de eorum parte de Verona, obtinuerunt Castrum de Lavaneo, & eum tenuerunt per mensem vel circa; deinde id Castrum reddiderunt eidem Domino Andreo Zeno Potestati Verone nomine dicti Domini Mastini de la Scala, sanis & salvis euntibus & exentibus à dicto Castro cum personis & rebus eorum.

MCCLXII. Dominus Mastinus de la Scala factus fuit & creatus Capitaneus totius Populi Civitatis Verone de communione voluntate & Confilio populi Civitatis ejusdem.

MCCLXIII. Dominus Ludovicus Comes Sancti Bonifacii cum omni Parte sua & omnibus Sequacibus ejusdem expulsus fuit de Civitate Verone ^{XIV.} mensis Septembris. Et ex postea ipse seu ipsi Comites Sancti Bonifacii numquam in Civitate Verone penitus regierunt. Et ab Anno predicto usque ad Annū **MCCLXVII.** regnavit & rex idem Dominus Mastinus de la Scala in Civitate Verone, Dominus Civitatis prædictæ.

MCCLXVI. Dominus Carolus Rex Apulie Senator Romanus cum magno exercitu se commissa Lombardorum & Toseanorum Civitatum Tuscæ & Lombardiae obtinuit Apuliam.

MCCLXVII. Dominus Conradinus Rex & Dominus Henricus Domini Regis Castelle germanus frater existens Senator Romanus, una cum Romanis & dicto Domino Conrado iverunt & intraverunt Apuliam contra prædictum Dominum Regem Carolum Regem Apulie & fecerunt durum prælium contra eum; & finaliter dictus Dominus Carolus victoriam habuit contra eos; in quo bello plures diro gladio sunt extinti & capti, inter quos capti fuerunt Dominus Conradinus Rex Regis Conradi filius, Dominus Henricus Regis Castelle frater, Dominus Dux Austriae, Dominus Conradus de Antiteja, Dominus Comes Galvagnus cum uno ejus filio, Dominus Thomasius de Aquino Camerarius ipsius Domini Conradi, & Mainardus de Castanea & plures alii Tuscæ & Teutonici infiniti, ultra mille decapitati & morti traditi tunc fuerunt. Qui Dominus Henricus & Comes Galvagnus cum uno ejus filio eidem Domino Carolo Redemtione mortis eorum tradere voluerunt centum milia onças puri auri, volentes effigie perpetuo (carceri) obligati. Quod fuit ^{XXII.} Julij millesimi predicti.

MCCLXVIII. Dominus Turixendus de Turixendis de Vetrica ^{XX.} Octobris fuit interfecitus in Verona per quemdam filium Bernardini de Sancto Apostolo & quosdam alios de Verona; & tunc Poncinella a Carceribus cum certa quantitate Veronensem aufugit de Verona, & intravit seu invasit Castra Le-

Konradus eius abergeschrieben.

x) pot. em.

LZ

LZ

norm

1 p. 73

**) dict cod.*

not

Let

not

/ sequacibz dele.

< om.

Fest abierunt

ex postea

predic

MCCLXVII. 2. predic

MCCLXVI

not.

1 p. 74.

Fol. nict. Manusc.

bis hierher Ms. - II

E

cum cod.

D. i. statio

1) sequ. Conradinus rex dele

X

(x) Beatus Conradus, ist er etwa Cam. Conrad v. Antioch. ?

A niaci, Villæ Franchæ Illaxii, Suavil., Babulchæ & Vestene & alia multa Castra dii-tritus Verone; & ligam fecerunt cum vinculo juramenti cum domino Luixio Comite Sancti Bonifacii & ejus Parte extrinseca, faciendo vivam & rectam Guerram domino Mastino de la Scala Capitaneo Populi Civitatis Verone. Que Castra tenuerunt, & cum ipsis guerram fecerunt ipsi domino Mastino & Communis Verone per duos Annos & ultra. Que Castra finaliter tradita fuerunt ipsi domino Mastino per Tractatum habitum cum quibusdam, & ea Castra ex postea pro Communi Verone tenuit usque ad ultimum vite

fus. Et eo Anno Comites de Sancto Bonifacio cum Parte ipsorum expulsi fuerunt à ^{Si} minus Mastinus

de Verona & districtu Verone, qui ex postea tenuit et posedit

numquam redierunt (qui hic per ordinem no-

tati sunt): ~~huius~~ ^{huius} Dominus Ludovicus Comes

de Sancto Bonifacio filius ejus cum omnibus

ab eo descendientibus; ^{predic} Dominus Crospa de

Lendenaria cum filii, fratribus & eorum

descendentibus omnibus; ^{predic} Dominus Isnardus

de Capite-Pontis cum fratribus & eum om-

nibus ab eo descendientibus; ^{predic} Dominus Bar-

tholomæus de Palatio cum filii & cum om-

nibus ab eo descendientibus; ^{predic} Dominus Rizardus

, Bartholomæus, Nicolius, Pegorinus, eorum

nepos, filii quondam ^{eru} Domini Pegorini de

Monzambano cum omnibus de domo sua &

cum omniis ab eis omnibus descendientibus;

^{predic} Dominus Balcanellus de Henrigeto & Mico-

la cum filii, & ejus descendientibus; ^{predic} Dominus

Balcanellus de Tresfa Novella cum filii &

cum omnibus ab eis descendientibus; ^{predic} Dominus

Conradus de Cavazanis cum filii, fratribus &

nepotibus & cum omnibus ab eis descendien-

tibus, exceptis ^{eru} Arnino & Todesco, qui ve-

nit pro pactis Monzambani Domini Jacobi de

Zerlis; Bonifacius Zerlotus patruus eorum

cum filii eorum & cum omnibus ab eo

descendentibus; ^{predic} Dominus Frizolinus, ^{predic} Domi-

nus Blanzardus, Daniel de Areliis, & omnes

de Cataneis, ^{de} Grexiis & cum omnibus ab

eo descendientibus; ^{predic} Flous, Moribus, & Bo-

naventura de Terceto Recentus quondam

Bonini, Ricardus quondam Henverardi de ^{eru} Unzezo

Vocero cum fratribus ^{sui} filii, nepotibus &

consanguineis & omnibus ab eis descendien-

tibus; ^{predic} Dominus Naxellus de Sancto Petro

Nengana majori cum fratre & filii, ^{eru} Domi-

nus Bonaventura de Garda cum filii, & cum

omnibus ab eo descendientibus; ^{predic} Dominus Be-

ronus ^{eru} Jodocus de Montorio cum fratribus ^{eru} cum

consanguineis & nepotibus & omnibus de-

scendentibus; ^{predic} Dominus Bonacurius ^{eru} Jodocus de

Montorio cum fratribus cum consanguineis,

& eorum descendientibus; ^{predic} Heribaldus ejus ne-

pos de Pitania cum consanguineis & omnibus ab eo

ejus descendientibus; ^{predic} Dominus Marctus de

Natu cum filii & fratribus & ejus descen-

dientibus; ^{predic} Bonaventura Domini Macii de Sar-

denillis, Antonius Venture Sardenæ cum

filiis fratribus & ejus omnibus descendenti-

bus; ^{predic} Dominus Aldrigetus cum filii & ejus

omnibus descendientibus; ^{predic} Dominus Opus,

Dominus Odoricus quondam Domini Achyllici

filius, Alexander de Vicecomitis & cum

omnibus filii & fratribus & corum om-

nibus descendientibus; ^{predic} Heredes quondam Do-

mini Perini de Mosto & cum omnibus ab eis

descendentibus; ^{predic} XVII.

MCCLXXVII. (Decimo septimo) Octobris,

x) sequ. et dele XI.

1. not

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bus

ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum

de Vicecomitis

et cum omnibus ab eo descendenti-

bis

Filius

et omnibus de domo illorum